

Verlag van bevindingen 2021

Gemeenschappelijke regeling Ferm Werk

27 mei 2022

PUBLIEK BELANG
accountants

Sir Winston Churchilllaan 370 F442
2285 SJ R jswijk (ZH)
info@publiekbelangaccountants.nl
www.publiekbelangaccountants.nl

Aan het bestuur en de directie van de
Gemeenschappelijke regeling Ferm Werk
Carrosserieweg 67
3445 BC WOERDEN

Datum:
27 mei 2022

Behandeld door:
[naam]

Ons kenmerk:
22026

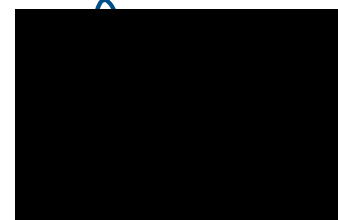
Onderwerp:
Verslag van bevindingen 2021

Geachte bestuurders en directie,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2021 voor de
Gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (verder: Ferm Werk)
uitgevoerd. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen
en is bestemd voor het bestuur en de directie van Ferm Werk.

Als u daar prijs op stelt, lichten wij onze rapportage graag nader aan u toe.

Hoogachtend,

B.V.

Bijlagen: één

Verlag van bevindingen 2021

Inleiding

Met de opdrachtbevestiging van 9 juli 2021 hebben wij opdracht gekregen voor de jaarrekeningcontrole 2021 van Ferm Werk. U ontvangt onze controleverklaring bij de jaarrekening afzonderlijk. Voor de wederzijdse verantwoordelijkheden verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging. Het dagelijks bestuur van Ferm Werk is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening van Ferm Werk zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan van 26 augustus 2021.

Dit verslag bevat op grond van de wet onder meer onze bevindingen over de vraag of de inrichting van uw financiële beheer en financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Ook informeren wij over (eventuele) afwijkingen of onrechtmatigheden in de jaarrekening en geven wij aandachtspunten en adviezen die volgen uit onze controle.

Onze conclusie

Wij ervaren de samenwerking met uw medewerkers als constructief en plezierig. Uw organisatie beheerst het jaarrekeningproces goed. Met compacte en leesbare jaarstukken geeft Ferm Werk inzicht in de bereikte resultaten. Bij de start van onze controle was de jaarrekening gereed, voldeed deze aan verslaggevingsregels en was het jaarrekeningdossier met onderbouwingen van goede kwaliteit. Onze controle gaf vrijwel geen aanleiding tot aanpassingen. De investeringen van uw medewerkers in de verslaggevingskennis, samen met de uitbreiding van de administratieve personele capaciteit hebben duidelijk tot resultaat geleid. Het jaarrekening- en controleproces is bijna zes weken eerder afgerond dan vorig jaar.

Wat gaat goed?

- Ferm Werk heeft zich goed voorbereid op de vereenvoudiging van de governancestructuur vanaf 2022. De uitdaging is om deze gelegenheid aan te grijpen om complexe systematiek van kostenverdeling belangrijk te vereenvoudigen. Dit vermindert administratieve lasten en verkleint de kans op fouten.
- Uw dagelijks bestuur zal naar verwachting vanaf 2022 een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Ferm Werk is goed voorbereid op deze nieuwe regels.
- Uw interne en onze externe controle van de Inkomensverstrekkingen zijn in 2021 nog beter op elkaar aangesloten. Hierdoor verviel een interne controlelaag, waardoor uw interne controlekosten belangrijk zijn afgenomen, zonder kwaliteitsverlies van de controle. Dit is een belangrijke verandering in onze samenwerking die bijdraagt aan het soepele verloop van de controle en die wij graag in 2022 voortzetten.
- De gemeente Woerden heeft eind 2021 zekerheid gegeven over de betrouwbaarheid en continuïteit van uw IT-omgeving. Hiermee is een langlopend aandachtspunt voor uw bedrijfsvoering succesvol afgerond.

Verlag van bevindingen 2021

Wat vraagt uw aandacht?

- De interne en externe regelgeving rondom de Inkomensverstrekkingen is veelomvattend en complex. Dit maakt processen foutgevoelig. Uw interne controle is in 2021 verder verbeterd, maar kan nog risicogerichter worden ingezet. Uit onze controle bleek dat bij Tozo 3 een onjuiste toekenningsprocedure is gevolgd waardoor (mogelijk) onterecht Tozo 3 is verstrekt. In latere Tozo-perioden doet dit zich niet voor. Het Inlichtingenbureau geeft signalen met betrekking tot bijstandsgerechtigden, die kunnen wijzen op risico's voor de rechtmatige verstrekking. De opvolging van deze signalen kan gestructureerder en nadrukkelijker. Voor 2022 zullen wij samen met uw medewerkers nagaan hoe uw interne controleplan voor de inkomensverstrekkingen nog risicogerichter kan.
- Wij adviseren om het onderwerp frauderisicobeheersing en -preventie zichtbaar onderdeel te maken van uw interne beheersing.
- Over 2021 kende Ferm Werk een complexe situatie rondom de Wet Normering Topinkomens (WNT). Ferm Werk heeft tijdig advies ingewonnen op een belangrijk dossier, maar op een ander dossier is ongemerkt (net) boven het grensbedrag betaald. Ferm Werk heeft in goed overleg met betrokkene het teveel betaalde bedrag terugontvangen en in de jaarrekening verwerkt.
- Ferm Werk neemt vanaf 2022 inkoopcontracten over van Ferm Werk N.V. die niet Europees zijn aanbesteed. Dit kan bij Ferm Werk leiden tot onrechtmatigheden boven de rapportagegrens. Wij adviseren om de commissie BBV tijdig te vragen of deze inkopen bij Ferm Werk in 2022 onrechtmatig zijn.

Verslaggeving

De jaarrekening 2021 van Ferm Werk voldoet aan de verslaggevingsregels. In 2022 verandert uw situatie. Door de overname van de activa, passiva, medewerkers en activiteiten van Ferm Werk N.V. zal de post 'Overhead' in de jaarrekening van Ferm Werk in omvang belangrijk toenemen. Wij adviseren om aan de hand van de Notitie Overhead van de Commissie BBV de overhead te bepalen en de begroting hierop aan te passen. Dit voorkomt begrotingsafwijkingen.

Een andere verandering is de invoering van verlofsparen. De nieuwe CAO biedt deze mogelijkheid. De Commissie BBV heeft, naar aanleiding van een vraag van uw controller daarover, aangegeven dat hiervoor met ingang van 2022 in de jaarrekening een voorziening moet worden opgenomen. De vrijval van de verlofverplichting in de jaarrekening 2021 van Ferm Werk N.V. kan in 2022 de kosten van deze voorziening dekken.

Door de overname van de activiteiten van Ferm Werk N.V. ontstaan nieuwe baten en lasten in Ferm Werk. In overeenstemming met de verslaggevingsregels moeten deze worden gesplitst in incidentele en structurele baten en lasten. Dit onderscheid moet ook in de begroting (swijziging) worden gemaakt.

Interne beheersing Inkomens- verstrekkingen

De interne controle van Ferm Werk op het inkoop-, verkoop en salarisproces is al jaren kwalitatief goed. Door de goede uitkomsten, kan op onderdelen met minder steekproefposten worden volstaan. De capaciteit die vrijkomt, kan worden ingezet om de interne controle van de Inkomensverstrekkingen verder te verstevigen.

Verlag van bevindingen 2021

Onze bevindingen en adviezen naar aanleiding van ruim 160 steekproeven hebben wij in detail met uw medewerkers gedeeld. Op hoofdlijnen betref dit:

Onderwerp	Bevinding	Advies / opvolging
Dossiervorming	(Onderzoeks-)rapporten zijn compleet maar summier. Soms ontbreekt de motivering bij het nemen van een besluit. Documenten worden niet consequent met dezelfde labels opgeslagen. Het zaaknummer en/of andere documentkenmerken worden niet altijd toegevoegd aan een document. Uiteindelijk zijn relevante stukken aangeleverd.	Het advies is om aandacht te schenken aan dossiervorming.
Vervuiling werkprocessen	Opgeboekte werkprocessen worden soms zonder toelichting leeg gelaten in Suite. Hierdoor is onduidelijk waarom deze processen zijn aangemaakt en wat hiermee is gedaan.	Het advies is 'lege' werkprocessen op te schonen. Een schoon bestand draagt bij aan de interne beheersing en sturing.
Onvolledige onderzoeksrapportages	Eénmaal wijkt de administratieve afhandeling van het werkproces af van het rapport. In het rapport is het opboeken van een heronderzoek als actie opgenomen, maar dit onderzoek is niet uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is alsnog een heronderzoek opgeboekt. Hieruit blijken geen afwijkingen.	Waarschijnlijk komt dit vaker voor. Wij adviseren om de interne controle hierop aan te scherpen.
Ontbreken arbeidsovereenkomst LKS	Eénmaal is de arbeidsovereenkomst niet opgenomen in het dossier. Dit is een verplicht onderdeel bij de beoordeling van de loonkostensubsidie. De arbeidsovereenkomst is alsnog verkregen en hieruit blijkt geen afwijking.	Waarschijnlijk komt dit vaker voor. Wij adviseren om de interne controle hierop aan te scherpen.
TOZO ontbreken van aanvraagformulier	Eénmaal was het aanvraagformulier TOZO 5 LO niet opgenomen in het dossier. Hierdoor is het dossier niet compleet. Het aanvraagformulier was wel beschikbaar in een mailbox. Hieruit blijkt geen afwijking.	Waarschijnlijk komt dit vaker voor. Wij adviseren om de interne controle hierop aan te scherpen.
TOZO onterechte verkorte procedure gevolgd	Diverse malen is ten onrechte een TOZO 3 LO verkorte aanvraag uitgevoerd. De cliënten hebben geen TOZO 2 of eerdere TOZO 3 ontvangen en daarom is een normale aanvraag verplicht.	Alle toekenningen met een verkorte TOZO-aanvraagprocedure aan cliënten die langer dan 3 maanden voorafgaand de aanvraag geen TOZO-uitkering hebben ontvangen, zijn onderzocht op recht, hoogte en duur van de TOZO-uitkering. Tot een bedrag van €110.000 is onzeker of de uitkering rechtmatig is. De verdeling over de gemeenten is: Bodegraven-Reeuwijk € 53.427,63,

Verlag van bevindingen 2021

		Woerden € 30.722,63, Oudewater € 14.683,65, Montfoort € 11.885,25. Alle bedragen zijn ver onder de goedkeuringsmarges die de gemeentelijke accountants hanteren. In een beperkt aantal gevallen is vastgesteld dat niet rechtmatig is uitgekeerd. Bedragen worden teruggevorderd.
Controle achteraf IB-signalen TOZO	Het Interne Controle-plan TOZO regelt welke IB-signalen in de controle worden betrokken. Alleen de IB-signalen op inkomen zijn gecontroleerd. Andere IB-signalen zijn niet volgens het Interne controleplan gecontroleerd.	<p>Ferm Werk geeft aan dat de controle op KvK inschrijvingen door het inlichtingenbureau wordt uitgevoerd en dat waar nodig wordt teruggevorderd. Signalen over de belemmeringen adresbewoning en detentie worden aan de hand van BRP-signalen opgevolgd.</p> <p>Ferm Werk geeft aan dat voor de controle op het urencriterium het controleplan niet is gevolgd.</p> <p>Wij raden aan om het interne controleplan aan te passen en uit te voeren.</p>
Overige bevindingen	Overige bevindingen hebben wij in detail afgestemd met uw medewerkers. Dit betreft onduidelijkheid over de 'zoekperiode', het verplicht laten volgen van een traject als niet wordt voldaan aan de taaleis, het ontbreken van rapporten bezwaar waardoor niet duidelijk is welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij besluitvorming, etc.	

Ferm Werk heeft adequaat beleid opgesteld ter bestrijding van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Uw interne controleplan, met de opvolging van IB-signalen, is onderdeel van uw M&O-beleid. Wij adviseren om het Interne controleplan aan te scherpen, breder op risico's te richten en toe te zien op de volledige uitvoering van het plan. Door de interne controle planmatig gedurende het jaar uit te voeren, de uitkomsten te presenteren in het managementteam en deze gedurende het jaar te gebruiken bij bewustwording en training van medewerkers, kan de kwaliteit van de uitvoering verder toenemen en vermindert het risico op niet rechtmatige verstrekkingen. Wij herhalen onze opmerking dat de interne controle op de inkomensverstrekkingen in 2021 weer verder is verbeterd ten opzichte van vorig jaar.

Liquide middelen

Volgens het overzicht van bevoegdheden heeft de voormalige directeur nog betaalbevoegdheid in het betaalpakket. Wij adviseren u deze bevoegdheid in te trekken. Daarnaast hebben 2 medewerkers die in het BNG betaalsysteem de eerste of tweede handtekening bij betalingsopdrachten mogen plaatsen, ook mutatiebevoegdheid binnen het systeem. Doordat voor een betalingsopdracht altijd 2 handtekeningen zijn vereist, is in beginsel voldoende functiescheiding in het proces aanwezig. Wij adviseren u wel om de mutatiebevoegdheid voor alle medewerkers met bevoegdheid tot autorisatie van betalingen uit te zetten.

Verlag van bevindingen 2021

Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat het algemeen bestuur tijdig wordt geïnformeerd over budgetoverschrijdingen. Op grond van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV zijn overschrijdingen van de begrote lasten op programmaniveau onrechtmatig. Ferm Werk heeft tijdig de begroting gewijzigd. In de jaarrekening 2021 van Ferm Werk is daarom op programmaniveau geen sprake van begrotingsoverschrijdingen.

Vanaf 2022 is het dagelijks bestuur waarschijnlijk verantwoordelijk voor de rechtmatighedsverantwoording

Met ingang van 2022 is het de verwachting dat het dagelijks bestuur een rechtmatighedsverantwoording afgeeft. Inmiddels heeft de Commissie BBV een modelrechtmatighedsverantwoording gepubliceerd. De standaardtekst zal door het dagelijks bestuur in de jaarrekening worden opgenomen, op het moment dat de wetgeving is aangepast.

Uw organisatie moet een proces inrichten waarbij de het dagelijks bestuur zelf tot een oordeel kan komen over de financiële rechtmatigheid van transacties. Dit betekent dat:

- het algemeen bestuur een normenkader vaststelt en het dagelijks bestuur toetst aan het normenkader
- het dagelijks bestuur de rechtmatighedsfouten en eventuele onzekerheden rapporteert in het jaarrekening
- de accountant de rechtmatighedsverantwoording betreft bij het accountantsoordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening
- het algemeen bestuur met het dagelijks bestuur spreekt over de bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

De Commissie BBV heeft een herziene Kadernota rechtmatigheid 2022 opgesteld met de uitgangspunten voor de rechtmatighedsverantwoording. Wij denken dat Ferm Werk goed is voorbereid op de nieuwe rechtmatighedsverantwoording. Om de (interne) controle op rechtmatigheid te vereenvoudigen en om het risico op afwijkingen te verkleinen, raden wij aan om uw interne regelgeving te actualiseren en na te gaan of bepalingen nog relevant zijn, doublures op te lossen en bepalingen met elkaar in overeenstemming te brengen.

Onze risicoanalyse en controlewerkzaamheden

De controlestandaarden schrijven voor dat wij u informeren over de belangrijkste risico's die wij bij onze controle onderkennen. Onze controle heeft zich gericht op de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties. Naast gebruikelijke controlerisico's, zoals de volledigheid van opbrengsten, de juistheid van kosten en het voldoen aan verslaggevingsregels, geven wij in het bijzonder aandacht aan de risico's die samenhangen met doorbreking van functiescheiding door de leiding.

Onze risicoanalyse

Vanuit deze risicoanalyse heeft onze controle zich in het bijzonder gericht op:

- juistheid en rechtmatigheid van de inkomensverstrekkingen, waaronder Tozo
  - juistheid van de verwerking van de verstrekkingen en ontvangsten in SiSa-tabel, rekening houdend met de materialiteiten van de deelnemende gemeenten
  - juistheid van de kostenverdeling in het licht van de gedetailleerde en complexe verdeelsystematiek
  - doorbreking van interne beheersing door het management
  - voldoen aan de verslaggevingsregels van BBV en de juistheid van de WNT-verantwoording.
-

Verlag van bevindingen 2021

Onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude

De directie en het bestuur zijn primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en opsporen van fraude. Het is onze verantwoordelijkheid om onze controle te plannen en uit te voeren om redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel geen materiële onjuistheden bevat, of die nu worden veroorzaakt door fraude of door fouten.

Omdat onze controle niet bestond uit een uitvoerige controle van alle transacties, die nodig zou zijn om fouten of fraude aan het licht te brengen, kan het zijn dat bij onze controlewerkzaamheden geen materiële fraude is geconstateerd. Al wordt door effectieve interne beheersingsmaatregelen de kans dat fouten of fraude voorkomen en onopgemerkt blijven, kleiner, die mogelijkheid wordt niet uitgesloten. Daarom kunnen wij niet garanderen dat eventuele fouten of fraude worden ontdekt.

Tegen de achtergrond van het frauderisico werden controlewerkzaamheden uitgevoerd

Onze werkzaamheden betreffen onder meer afstemming en bespreking met de directie, de controller en medewerkers van de administratie over de interne beheersingsmaatregelen, managementschattingen, bijzondere transacties buiten de normale gang van zaken, de Wet Normering Topinkomens en memoriaal boekingen.

Op basis van onze frauderisicobeoordeling hebben wij de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- navragen of sprake is van bekende fraudesignalen of fraudegevallen bij management en directie
- het evalueren van de organisatie- en governance structuur, de interne beheermaatregelen, de informatiesystemen en cultuur en gedrag in relatie tot fraude
- het aanbrengen van onvoorspelbaarheid in onze controlewerkzaamheden
- het evalueren van de rationaliteit van belangrijke ongebruikelijke transacties en het beoordelen van schattingen
- het beoordelen van de aard van hoger-risicोजनाalposten en overige aanpassingen in de administratie en het evalueren van de belangrijkste oordeelsvormingen en veronderstellingen op een mogelijke tendentie door het management en de directie. Bij identificatie van onverwachte journaalposten hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd, zoals het testen van transacties op basis van brondocumenten
- het zorgen voor een professioneel kritische instelling van ons team.

Tijdens onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijzingen voor fraude gesignaleerd.

Frauderisicoanalyse

Ferm Werk heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. De frauderisicoanalyse geeft inzicht in de mogelijke frauderisico's voor Ferm Werk en benoemt de beheersmaatregelen die de gevolgen van frauderisico's zoveel mogelijk moeten beperken. Wij geven in overweging om de frauderisicoanalyse uit te breiden met frauderisico's op het gebied van inkomensverstrekkingen en cybercrime, mede in relatie tot de privacy gevoelige informatie waarover Ferm Werk beschikt.

De frauderisicoanalyse is besproken in de auditcommissie, maar is nog geen onderdeel van uw risicomanagement. Wij raden wij aan om de frauderisicoanalyse en de daaruit voortvloeiende beheersmaatregelen een meer zichtbaar onderdeel te maken van uw interne beheersing en de frauderisicoanalyse geregeld te agenderen in directie- en bestuursvergaderingen.

Verlag van bevindingen 2021

SiSa

Met de SiSa-bijlage legt u verantwoording af over de besteding van de middelen die u ontvangt van de gemeenten. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2021. Volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden rapporteren wij over resterende fouten en onzekerheden van de SiSa-uitkeringen. Wij doen dit met onderstaande tabel, die wij ook moeten opnemen als geen fouten of onzekerheden resteren.

Strekking controleverklaring getrouwheid en rechtmatigheid: goedkeurend

Nummer en specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G2B Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3B Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3B BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3B BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3B BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3B BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_deel openbaar lichaam 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 2	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 3	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 4	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Tozo 5	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4B Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	Fout	€ 0	n.v.t.
G4B Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
G4B Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T	Fout	€ 0	n.v.t.
G4B Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
G12B Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	Fout	€ 0	n.v.t.
G12B Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.
G12B Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	Fout	€ 0	n.v.t.
G12B Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	Onzekerheid	€ 0	n.v.t.

Verlag van bevindingen 2021

Tijdbesteding

Eén van de maatregelen van onze beroepsgroep voor verdere verbetering van de kwaliteit van de accountantscontrole is dat de accountant aan het toezichhoudend orgaan van de gecontroleerde rechtspersoon rapporteert hoeveel uren hij verwacht te besteden (zie ons Controleplan 2021) en daadwerkelijk heeft besteed aan de uitvoering van de jaarrekeningcontrole. In overeenstemming met deze maatregel hebben wij onderstaande tabel opgenomen.

Functieniveau	Begrote uren	Werkelijk bestede uren*
Eindverantwoordeljk accountant	106	138
2 ^e accountant	86	67
Overige medewerkers	408	445
Totaal	600	650

*Naar de stand van 23 mei 2022. De extra tijdbesteding van 50 uur houdt vooral verband met de opvolging van de bevindingen bij de Tozo 3 controles en in beperkte mate met de controle van de WNT verantwoording.

Bijlage 1: De opdracht die u ons heeft verstrekt

In het kader van de overeenkomst tussen Ferm Werk en Publiek Belang Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging heeft uw bestuur ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening. Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling (verder GR) mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw organisatie en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Wij onderzoeken tijdens de interim controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in uw controleprotocol. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de door het bestuur vastgestelde materialiteitsgrenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen rapporteren wij fouten en onzekerheden die de vastgestelde rapportagetolerantie overschrijden en overige bijzonderheden die naar onze mening van belang zijn om aan uw bestuur te rapporteren.

JAARSTUKKEN 2021

Openbaar lichaam Ferm Werk

Woerden, 19 mei 2022

Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden
Tel: 0348-497000

Inhoudsopgave

LEESWIJZER	4
Jaarverslag	4
Jaarrekening	4
JAARVERSLAG	5
Inleiding	5
PROGRAMMAVERANTWOORDING	6
Programma Basisdienstverlening	6
Inkomensregelingen	6
Begeleide participatie	8
Arbeidsparticipatie	10
Programma Aanvullende dienstverlening	12
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	13
Kosten van overhead	13
Bedrag heffing VPB	13
PARAGRAFEN	14
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
Inventarisatie van de risico's	14
Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien	15
Paragraaf financiering	16
Kredietrisico	16
Kredietverlening uit hoofde van publieke taak	16
Kasgeldlimiet en renterisiconorm	16
Renterisico	17
Paragraaf bedrijfsvoering	18
Algemeen	18
Planning & Control/Financiën	18
Interne beheersing	18
Archief	18
Privacy	18
Personeel en Organisatie/Facilitair	20
Paragraaf verbonden partijen	23
JAARREKENING	24
Balans per 31 december 2021 (voor bestemming resultaat)	25
Overzicht van baten en lasten over 2021	27
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	28
Algemeen	28
Grondslagen voor waardering	28
Grondslagen voor resultaatbepaling	28
Toelichting op de balans	30

Vaste activa	30
Vlottende activa	30
Vaste passiva	32
Vlottende passiva	33
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	34
Kredietfaciliteit	34
Garantstellingen	34
Fiscale eenheid voor de omzetbelasting	34
Jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde, verplichtingen van een vergelijkbaar volume	34
Opgebouwde rechten vakantietoelage voor uitkeringsgerechtigden.	34
Gebeurtenissen na balansdatum	35
Gevolgen Oekraïne crisis en energiecrisis	35
Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2021	36
Analyse van en toelichting op begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	36
Analyse begrotingsrechtmatigheid	37
Toelichting op Programma Basisdienstverlening en Aanvullende dienstverlening	38
Toelichting op Algemene dekkingsmiddelen	38
Toelichting op Heffing VPB	38
Toelichting op de Toevoegingen en onttrekkingen reserves	38
Overzicht van en toelichting op gebruik van geraamd bedrag voor onvoorzien	38
Overzicht incidentele baten en lasten	39
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	39
Toelichting wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	40
Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	43
SiSa bijlagen	44
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	49

Leeswijzer

De Jaarstukken 2021 ontleen hun indeling aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en bestaan uit:

- Het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en een aantal paragrafen.
- De jaarrekening, bestaande uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting.

Jaarverslag

Het jaarverslag gaat in op de realisatie van de beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in de begroting 2021. Daarbij is gekozen voor een programma-indeling met de twee programma's basisdienstverlening en aanvullende dienstverlening plus het onderdeel algemene dekkingsmiddelen.

In de paragrafen wordt aandacht besteed aan een aantal financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen lopen.

De volgende paragrafen, die op grond van het BBV in de jaarstukken verplicht moeten worden opgenomen, zijn van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Jaarrekening

In de jaarrekening wordt ingegaan op de balans en de rekening van baten en lasten. Specifiek wordt aandacht besteed aan de incidentele baten en lasten en de toelichting op de begrotingsafwijkingen. Daarnaast is in de jaarrekening informatie opgenomen over de Wet normering topinkomens, de gerealiseerde baten en lasten per taakveld, de SiSa-verantwoording en de controleverklaring van de accountant.

Jaarverslag

Inleiding

Het openbaar lichaam Ferm Werk (verder te noemen Ferm Werk) is de gemeenschappelijke regeling (GR) van de vier deelnemende gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater. Ferm Werk heeft als belang om binnen het sociale domein een integrale gemeenschappelijke aanpak te bieden op het terrein van participatie en werk & inkomen. Het doel van deze gemeenschappelijke aanpak is de effectiviteit en efficiency van de uitvoering te bevorderen, de kwaliteit van de dienstverlening te optimaliseren en de uitvoeringskosten te verlagen.

Binnen dit belang en genoemde doelstelling verricht Ferm Werk als *basisdienstverlening* de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), de Participatiewet (PW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ 2004).

Naast de taken van de basisdienstverlening verricht Ferm Werk als *aanvullende dienstverlening* onder andere de uitvoering van de minimaregelingen en taken rond de huisvesting van vergunninghouders in het kader van de Huisvestingswet.

De uitvoering van de dienstverlening vindt voor een groot deel plaats binnen Ferm Werk N.V., de uitvoeringsvennootschap van Ferm Werk. Dit komt tot uitdrukking in de bijdrage basisdienstverlening Ferm Werk N.V. als onderdeel van de lasten van de productbegroting van de kleine geldstroom. Voor een nadere toelichting op deze post wordt verwezen naar de jaarrekening van Ferm Werk N.V. De jaarrekening van Ferm Werk bevat de verantwoording van twee programma's: Basisdienstverlening en Aanvullende dienstverlening. Daarbij vormen WSW, Beschut werken, Inkomensregelingen en Arbeidsparticipatie de producten van het programma Basisdienstverlening.

Vanaf 1 januari 2022 zal de NV samenvoegen met de GR. Dit betekent dat alle overeenkomsten die vanuit de NV zijn gesloten over zullen gaan naar de GR. Aangezien de GR aan andere verslagregels moet voldoen dan de NV zullen we meer te maken krijgen met de aanbestedingswet 2012. Dit kan mogelijk impact hebben op de rechtmatigheidsverantwoording 2022 omdat volgens de BBV andere regels gelden en het daardoor kan betekenen dat niet alle overeenkomsten rechtmatig zijn aanbesteed.

De uitvoering van de P&C cyclus is in 2021 een zeer bijzondere uitdaging gebleken. De financieel moeilijke positie van de vier gemeenten bracht een grote dynamiek bij Ferm Werk en leidde tot een niet vastgestelde kadernota. Hoewel er consensus leek over het te voeren beleid, was de financiële ruimte bij de gemeenten niet toereikend. Door het ontbreken van een kadernota kwam het proces van de begroting eveneens onder druk te staan en was er aanvankelijk geen ruimte en tijd voor de gemeenteraden om een zienswijze in te dienen. Er is veel extra inspanning geleverd om de begroting te herschrijven en deze alsnog voor een zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen. Het gezamenlijk zoeken naar een evenwicht in beschikbare middelen en gewenst beleid blijft de komende periode een uitdaging.

Programmaverantwoording

Programma Basisdienstverlening

Het programma Basisdienstverlening kan worden onderverdeeld in de taakvelden Inkomensregelingen, Begeleide participatie en Arbeidsparticipatie.

Inkomensregelingen

De doelstellingen van de inkomensregelingen zijn:

- het juist, volledig en tijdig verstrekken van inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet en aanverwante regelingen
- omgekeerd denken borgen in de praktijk.

Speerpunten 2021:

1. Volledige implementatie Interne controle (IC) en kwaliteitsplan
2. Doorontwikkeling digitalisering en informatievoorziening
3. Vraaggericht werken i.p.v. systeemgericht in complexere situaties
4. Doorontwikkeling samenwerking met sociaal teams

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Correct/tijdig afhandelen

De doelstelling voor wat betreft het tijdig afhandelen van de binnen gekomen aanvragen voor levensonderhoud is ruim behaald. De gemiddelde doorlooptijd was twee weken. Voor de inkomensondersteunende regelingen gold een langere doorlooptijd, maar gemiddeld genomen viel deze binnen de wettelijke termijn.

Uit de kwaliteitscontrole op onze processen met betrekking tot het correct verstrekken van de uitkeringen en inkomensondersteunende regelingen zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen. Dit geldt echter niet voor de afhandeling van de aanvragen voor de TOZO regeling. Hiervoor is nader onderzoek nodig, welke nog niet afgerond is.

Omgekeerd denken borgen in de praktijk

In 2021 is extra aandacht geweest voor 'omgekeerd denken' (werken vanuit de bedoeling van de wetgeving/maatwerk) door het volgen van de training omgekeerde toets, maar ook tijdens casusbesprekingen.

Uit het klachtenoverzicht blijkt dat het aantal klachten dat Ferm Werk in 2021 van inwoners ontving (Participatiewet) wederom is afgenomen van 19 in 2020 naar 16 in 2021.

Het aantal bezwaren is gedaald: van 71 in 2020 naar 48 in 2021. In 2020 was er een toename te zien door de ingediende bezwaren tegen besluiten die betrekking hadden op de TOZO-regeling. In 2021 is het aantal bezwaren terug op het niveau van 2019.

Wat hadden we ons voorgenomen:

1. Uitvoeren nieuwe invulling IC en kwaliteit.
2. Inspelen op nieuwe ontwikkelingen in digitale dienstverlening.
3. Informatievoorziening toespitsen op doelgroep (eenvoudig, leesbaar).
4. Werken volgens methodiek professionele oordeelsvorming.
5. Intervisie organiseren voor onze medewerkers.
6. Tijd creëren voor situaties waarin dat nodig is d.m.v. zoveel mogelijk vereenvoudigen van interne processen.
7. Intensiever overleg en contact met de sociale teams op uitvoeringsniveau.

Wat hebben we gedaan:

1. In 2021 is een Senior medewerker Kwaliteit en Interne Controle aangesteld. Zij heeft de nieuwe werkwijze IC/ kwaliteitscontrole geïmplementeerd.
2. De TOZO-aanvragen en daarna de tijdelijke Bbz regeling zijn digitaal ingeregeld, waardoor de aanvragen via DigiD ingediend konden worden. Gezien de impact van Corona op de uitvoering zijn er verder geen stappen gezet op het gebied van doorontwikkeling digitalisering.
3. De nieuwe website fermwerk.nl is gebouwd en getest in samenwerking met de cliëntenraad.
4. Medewerkers met cliëntencontact hebben een training professionele oordeelsvorming gevolgd
5. Er is een start gemaakt met intervisiebijeenkomsten, echter door de impact van Corona zijn vervolgbijeenkomsten veelal niet door gegaan.
6. Het vereenvoudigen van interne processen heeft geen prioriteit gehad door de extra werkzaamheden vanwege de impact van Corona.
7. Er heeft in Montfoort een pilot plaatsgevonden van werken op locatie door een consulent Inkomen.

Bestandsontwikkeling

Ferm Werk heeft in de begroting 2021 aangegeven uit te gaan van een lichte bestandsdaling voor het aantal uitkeringen levensonderhoud Ferm Werk breed.

Echter, het bestand (het gemiddelde aantal uitkeringen) is in 2021 hoger dan het aantal uitkeringen waar in de begroting rekening mee gehouden is. De bestandstoename in 2020 door de coronacrisis is hiervan de oorzaak.

Het aantal inwoners dat zich gemeld heeft voor het aanvragen van een uitkering is met 28% gedaald ten opzichte van 2020. 53% van de meldingen leidde niet tot een daadwerkelijke aanvraag (poorteffect).

Het aantal aanvragen levensonderhoud van vergunninghouders lag 2,4 keer hoger dan in 2020.

Ontwikkeling van het standcijfer in 2021

Verslagjaar 2021	stand	stand	Af/toename	percentage
Aantal uitkeringen levensonderhoud	1-1-2021	31-12-2021		
Gemeente Woerden	603	618	15	2,5%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	320	298	-22	-7%
Gemeente Montfoort	110	103	-7	-6%
Gemeente Oudewater	87	86	-1	-1%
Totaal Ferm Werk	1.120	1.105	-15	-1,5%

Inkomensondersteuning

In 2021 zijn in totaal 3.372 aanvragen inkomensondersteuning binnengekomen. Hierin zijn ook de aanvragen (89) van de tijdelijke Corona regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) meegenomen. Deze regeling stond open van 1 april 2021 tot 1 oktober 2021.

De totale uitgaven voor inkomensondersteuning bedroeg € 2.751.755,- tegen € 2.348.601,- in 2020.

Deze toename komt door een stijging van uitgaven voor bijzondere bijstand, namelijk voor sociaal medische indicatie kinderopvang en inrichtingskosten (i.v.m. huisvesting statushouders).

Wat heeft het gekost?

Verslagjaar 2021	realisatie	begroting	gewijzigde	verschil
bedragen x 1.000 en in €	2021	2021	begroting 2021	
Inkomensregelingen				
kosten grote geldstroom	21.140	17.043	21.026	114
kosten kleine geldstroom	2.193	2.393	2.306	-113
totale kosten	23.333	19.436	23.332	1

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
66k	N	Bij alle vier de gemeenten is er een lichte stijging van de uitkeringskosten ten opzichte van de bijgestelde begroting. De afwijking is slechts 0,4 % van de totale kosten.
110	N	In het laatste kwartaal is er een inhaalslag geweest met betrekking tot de betaling van loonkostensubsidies voor garantiebanen en nieuw beschut.
197k	V	Einde van het jaar vinden er correcties plaats op de betaalde loonheffingen. Bij Tozo vindt deze berekening aan het eind van het jaar plaats omdat het een complexe berekening is.
110	N	In het laatste kwartaal van 2021 was het niet meer mogelijk om in aanmerking te komen voor de Tozo regelingen. Hierdoor hebben klanten eind 2021 weer beroep gedaan op de versnelde BBZ regelingen. Bij de BBZ is sprake van sterke fluctuaties in hoeveelheid en omvang van aanvragen is lastig te voorspellen.
23	N	Bijzondere bijstand geen opmerkingen
114	N	Totaal lasten grote geldstroom inkomensregelingen

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
113	V	Zie voor toelichting kosten overhead pagina 13
113	V	totaal lasten kleine geldstroom inkomensregelingen

Begeleide participatie

Het product begeleide participatie bestaat in 2021 uit de WSW en Beschut werken en behelst het bieden van zo regulier mogelijk werk voor mensen met een WSW-indicatie of een indicatie voor Beschut werken. Vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de WSW meer mogelijk. Voor de WSW geldt dat werk in de beschutte omgeving van het eigen bedrijf (intern) alleen aan de orde is als extern werken (onder aangepaste omstandigheden) bij een reguliere werkgever niet mogelijk is.

Doelstellingen van begeleide participatie:

- Verbeteren en versoepelen van toegang tot vormen van begeleide participatie.
- Zorgen voor een infrastructuur waarin niet alleen beschikbaarheid van werk uitgangspunt is, maar ook de ontwikkeling van mensen centraal staat.
- Het bieden van zo regulier mogelijk werk en een veilige werkomgeving voor WSW-geïndiceerde en mensen met een indicatie Beschut werken.
- Het duurzaam plaatsen en begeleiden van mensen met een doelgroepverklaring in een garantiebaan.

Speerpunten 2021

1. Herijking van werksoorten o.b.v. capaciteiten, ontwikkelmogelijkheden en ambities van medewerkers die hierop aangewezen zijn. Keuze van werksoorten die passen bij ontwikkelbehoeften en -mogelijkheden van inwoners.
2. Realiseren van het aantal werkplekken nieuw beschut en het aantal garantiebanen conform de aantallen in deze begroting.
3. Sociale veiligheid, verzuim en individuele ontwikkelplannen blijven onveranderd belangrijk. In 2021 wordt, in samenspraak met de Ondernemingsraad, weer een medewerkersbelevingsonderzoek uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2021 hebben we binnen het SW-bedrijf een aantal interne projecten gedraaid die ervoor gezorgd hebben dat de opdrachtenportefeuille intern is geoptimaliseerd. Zowel vanuit het perspectief van de SW-medewerker (inhoudelijk uitdagend werk) als voor de NTW (hogere omzet). Daarnaast nemen we deel aan een regionale werkgroep 'eerlijke prijzen'. Op die manier voorkomen we dat we als SW-bedrijven tegen elkaar worden uitgespeeld bij het verkrijgen van opdrachten.

Een ander intern project was erop gericht om medewerkers met voldoende potentieel naar werk extern te begeleiden. Ook daar zijn successen geboekt. We zien echter dat door de stop op instroom van SW medewerkers de gemiddelde populatie die werkzaam is steeds ouder wordt. Bovendien wordt het aantal minder. Met name op het werk extern heeft dit impact. In 2021 is het nog gelukt vrijwel de gehele opdrachtenportefeuille aan te houden.

Door ons analyse-instrument te intensiveren, zijn we beter in staat gebleken te onderkennen wanneer een inwoner voor een nieuw beschut indicatie of garantiebaan in aanmerking komt. Daarnaast hebben we zorgvuldigheid betracht bij het in dienst treden van een nieuw beschutter door deze een urenopbouwregeling aan te bieden. Dit heeft ervoor gezorgd dat in Q3 2021 alle plekken bezet waren. Omdat we uren reserveerden per inwoner is dat formatief nog niet terug te zien in de jaarcijfers (formatief 23 ingevuld t.o.v. een taakstelling van 30).

Voor mensen onder de 21 jaar met een garantiebaan hebben we een pilot gedraaid waarbij we hen een tijdelijk contract aanboden bij Ferm Werk. Omdat veelal sprake is van LKS en een jeugdloon, konden we deze groep kansen bieden zonder financiële risico's te lopen. Het idee van de pilot nemen we mee bij onze zoektocht naar een toekomstbestendig SW-bedrijf. Het aantal gerealiseerde garantiebanen is nog achter gebleven t.o.v. de taakstelling. We hebben mogelijkheden verkend voor het verkrijgen van een indicatie garantiebaan voor statushouders. Daarnaast zijn we aangesloten op het regionaal systeem waarin alle profielen van mensen die vallen onder de banenafpraak zijn opgenomen. Ferm Werk was één van de eerste organisaties die dit op orde had binnen de regio. Hoewel we tot op heden niet met een wachtlijst hoeven te werken voor deze doelgroep, is het behalen van de opgave een uitdaging. Gestag groeien we daar naartoe.

Tot slot wordt het SW-bedrijf als re-integratie-instrument ingezet voor inwoners die een beroep doen op de participatiewet. Deze twee werelden komen samen in de werkleerlijnen. Dit zijn reguliere werkprocessen van het SW-bedrijf, verrijkt met educatieve elementen en specifieke begeleiding om mensen uit de participatiewet werkfit te maken. In 2021 is de werkleerlijn logistiek als nieuwe werkleerlijn geïntroduceerd.

Dit alles heeft ervoor gezorgd dat we naast een inspirerende opdrachtenportefeuille voor onze doelgroep, óók een uitstekend financieel resultaat hebben geboekt t.o.v. hetgeen begroot is.

Wat heeft het gekost?

Verslagjaar 2021	Realisatie 2021	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	verschil
<i>bedragen x 1.000 en in €</i>				
Begeleide participatie				
kosten grote geldstroom	8.564	8.614	8.870	-306
kosten kleine geldstroom	854	802	1.227	-373
totale kosten	9.418	9.416	10.097	-679

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
247	V	Er zijn minder klanten geplaatst dan verwacht. Dit heeft te maken met de reservering van uren die uiteindelijk niet ingezet zijn.
51	V	Kleine daling van de SW loonkosten afwijking is minimaal en liggen in de lijn van de prognose
12	V	Overig: geen opmerkingen
306	V	Totaal lasten grote geldstroom begeleidende participatie

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
373	V	Zie voor toelichting kosten overhead pagina 13
373	V	Totaal lasten kleine geldstroom begeleidende participatie

Arbeidsparticipatie

Doelstellingen:

- Aan iedere nieuw ingestroomde uitkeringsgerechtigde wordt een traject aangeboden bij Ferm Werk of bij andere aanbieders.
- Iedere nieuw ingestroomde uitkeringsgerechtigde start na intake op de afdeling Test & Training. Na 100 uur wordt er een advies uitgebracht naar de consultant d.m.v. een persoonlijk ontwikkelingsplan (maatwerk).
- Trajecten zijn optimaal afgestemd op de persoon; er wordt waar mogelijk binnen wettelijke voorschriften rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden (maatwerk).
- Trajecten zijn waar mogelijk gericht op uitstroom naar betaald werk. Waar dit (nog) niet mogelijk is, is dit het bevorderen van andere vormen van participatie (naar vermogen).
- Een trajectplan is maatwerk en wordt globaal verdeeld in drie fases. De eerste fase is gericht op de verdiepende intake; het in kaart brengen van competenties, ontwikkeldoelen, beroeporiëntatie en eventuele hulpvragen. Hierbij wordt direct aandacht geschonken aan werknemersvaardigheden, sollicitatievaardigheden etc. De vervolgfases zijn gericht op werkervaring en gerichte (vak)trainingen en taalontwikkeling.
- Voor specialistische trajecten, o.a. gericht op zorg en welzijn, wordt actief doorverwezen naar de hiervoor geëigende partijen.
- Ferm Werk wil een hogere cliënttevredenheid t.o.v. 2018.

Speerpunten 2021:

1. Realiseren van uitstroom naar werk of opleiding van 15 % van het aantal uitkeringen op 1 januari van het betreffende jaar.
2. Het actief zoeken en doorgeleiden (na doorlopen traject) van geschikte kandidaten voor begeleide participatie naar werkplekken nieuw beschut en garantiebanen.
3. Het realiseren van gemiddeld 25 detachingsbanen verspreid over alle leeftijdsgroepen als instrument voor duurzame uitstroom, met een doorstroomdoelstelling naar regulier werk van jaarlijks 50%.
4. De mogelijkheid onderzoeken om samen met anderen social firms te ontwikkelen om daarmee voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt de kansen op werk te vergroten.
5. Opzetten doorgaande werk-leerlijnen. Voor nadere toelichting zie daarover tekst op pagina 5 (inleiding). Levensvatbare leerlijnen zijn gestart.
6. Het blijvend ontwikkelen en onder de aandacht brengen van mogelijkheden tot het vergroten van ondernemersvaardigheden voor mensen in de uitkering (BBZ) én het verbeteren van de informatievoorziening voor gevestigde ondernemers die een beroep op de zelfstandigenbijstand kunnen doen. Dit ter verkleining en ter voorkoming van de problematiek van de werkende armen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

De doelstelling om 15% van de uitkeringen te beëindigen in verband met uitstroom naar werk of scholing is bijna behaald. Het uiteindelijke resultaat is 13,8%. We hebben dit bereikt door een deel van onze focus te verplaatsen van mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt naar mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Door de groei van het bestand was deze keuze noodzakelijk.

Elke nieuwe inwoner die een aanvraag heeft gedaan voor ondersteuning hebben we een diagnosetraject aangeboden. Wanneer een persoon werkfit was, is deze door het in 2021 ingerichte jobcenter bemiddeld naar werk. Daarnaast hebben we de werk-leerlijn logistiek ingericht. De verschillende werk-leerlijnen die operationeel waren in 2021 hebben geholpen bij het arbeidsfit maken van kandidaten. Waar nodig zijn werk-leerlijnen doorontwikkeld of bijgesteld.

Voor de groep inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (categorie C en D) is door de groei van het bestand minder aandacht geweest vanuit Ferm Werk. Dit had twee oorzaken. Enerzijds het voornemen dat de aandacht voor deze groep wordt verplaatst in 2021 naar de sociale teams van elke gemeente (WMO) en anderzijds de beperkte financiële situaties bij de gemeenten.

Ferm Werk is aandacht blijven houden voor de samenwerking met onze 'sociale stakeholders'. Dit heeft bijvoorbeeld geresulteerd in een aantal raamovereenkomsten met organisaties. In de praktijk zien we dat de schaalgrootte van Ferm Werk in relatie tot de huidige arbeidsmarkt zorgt voor een beperkt aanbod vanuit Ferm Werk. Naar de toekomst toe is het daarom belangrijk de samenwerking in beide arbeidsmarktregio's te versterken zodat er samen opgetrokken kan worden bij het inrichten van social firms of re-integratie-instrumenten

Vóór 2020 was stichting 'De Wissel' als re-integratie-instrument succesvol. We namen in de stichting mensen in dienst om hen vervolgens te detacheren waarna ze konden uitstromen dankzij de opgedane werkervaring en uitbreiding van hun netwerk. De intrede van Covid in combinatie met de minder arbeidsfitte profielen in ons bestand, maakte dit instrument kwetsbaar. Inwoners waren in dienst, maar er was niet altijd de mogelijkheid tot detachering. Dit bleek een te groot financieel risico. Hier is direct op geanticipeerd door dit instrument af te bouwen. De 'detabanen' worden daarmee niet meer gebruikt als re-integratie-instrument.

Net als in 2020 is de BBZ ook in 2021 overschaduwd door ondersteuningspakketten aan ondernemers. COVID zorgde ervoor dat relatief weinig BBZ trajecten zijn gestart. Er hebben wel een aantal interne trainingen plaatsgevonden die hebben geleid tot BBZ trajecten. Nadat de Tozo overgang in een aangepast BBZ traject als ondersteuning, zagen we daar wel een substantiële instroom. Daarnaast is intensief samengewerkt met regionale initiatieven zoals het Regionaal MobiliteitsTeam (van werk naar werk). Op die manier heeft Ferm Werk de mogelijkheden die de regio voor deze doelgroep heeft geboden optimaal benut. Bijvoorbeeld voor het afbouwen van de onderneming en terugkeer naar loondienst of bij de begeleiding voor het veranderen van onderneming gericht op een kansrijke branche.

Ontwikkeling van het standcijfer in 2021

Verslagjaar 2021	Uitstroom totaal	% t.o.v. beginstand	Uitstroom naar werk	% t.o.v. beginstand
Uitstroomcijfers				
Gemeente Woerden	145	24%	79	13%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	86	27%	56	17,5%
Gemeente Montfoort	26	24%	16	14,5%
Gemeente Oudewater	20	23%	4	4,5%
Totaal Ferm Werk	277	24,7%	155	13,8%

Wat heeft het gekost?

Verslagjaar 2021	Realisatie 2021	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	verschil
<i>bedragen x 1.000 en in €</i>				
Arbeidsparticipatie				
kosten grote geldstroom	395	1.434	353	42
kosten kleine geldstroom	2.926	2.879	2.744	182
totale kosten	3.321	4.313	3.097	224

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
42		Geen opmerkingen
42	V	Totaal lasten kleine geldstroom arbeidsparticipatie

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
182	N	Zie voor toelichting kosten overhead pagina 13
182	N	Totaal lasten kleine geldstroom arbeidsparticipatie

Programma Aanvullende dienstverlening

Het programma Aanvullende dienstverlening kan worden onderverdeeld in de taakvelden:
inkomensregelingen

- begeleide participatie
- arbeidsparticipatie
- maatwerkdienstverlening 18+
- wonen en bouwen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Inkomensregelingen

Ferm Werk voert voor de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater de declaratieregeling en de regeling Tegemoetkoming Meerkosten Zorg uit. Voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk worden werkzaamheden verricht voor het Ondersteuningsfonds.

Ook in 2021 heeft Ferm Werk voor de gemeenten Woerden, Montfoort en Oudewater de declaratieregeling en de regeling Tegemoetkoming Meerkosten Zorg (TMZ) uitgevoerd. Er zijn 483 aanvragen voor de declaratieregeling binnengekomen en voor € 564.405,- aan declaraties uitgekeerd. Er zijn 445 aanvragen TMZ binnengekomen.

Voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk werden werkzaamheden verricht voor het Ondersteuningsfonds. Er zijn in totaal 206 aanvragen binnengekomen.

Daarnaast heeft Ferm Werk de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijk Kosten (TONK) uitgevoerd. Hiervoor zijn 89 aanvragen binnengekomen en is in totaal een bedrag van € 68.634,- uitgekeerd aan inwoners.

Begeleide participatie

Vanuit de oude regeling WIW is er nog één medewerker bij Ferm Werk in dienst. Deze medewerker wordt extern gedetacheerd. Er worden kosten gemaakt voor loonkostensubsidie en begeleiding.

Arbeidsparticipatie

Ferm Werk heeft de begeleiding voor de participatieverklaring uitgevoerd.

Wonen en bouwen

Vanuit de afdeling beleid wordt voor alle gemeenten een bijdrage aan het beleid rond de huisvesting van vergunninghouders en het realiseren van de taakstelling geleverd.

Wat heeft het gekost?

Verslagjaar 2021	Realisatie 2021	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	verschil
<i>bedragen x 1.000 en in €</i>				
kosten grote geldstroom	706	705	705	1
kosten kleine geldstroom	349	299	299	50
totale kosten	1.055	1.004	1.004	51

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
50	N	Geen opmerkingen
50	N	Totaal lasten kleine geldstroom aanvullende dienstverlening

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Ferm Werk is in 2021 geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. In 2021 was € 100.000,- voor onvoorziene lasten begroot. We hebben hier geen gebruik van hoeven maken.

Kosten van overhead

Verslagjaar 2021	Realisatie 2021	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	verschil
bedragen x 1.000 en in €				
overhead basisdienstverlening	1.001	815	815	186
overhead aanvullende dienstverlening	56	23	23	33
totale kosten	1.057	838	838	219

Saldo lasten	Voordeel (V) Nadeel (N)	Verklaringen > € 50.000
219	N	De zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de taken. De uitvoeringskosten worden binnen het programma basisdienstverlening verdeeld over inkomensregelingen, participatie en begeleiden participatie. De uitvoeringskosten die niet direct aan de programma's kunnen worden toegerekend, worden toegerekend aan de overhead (is geen programma). In het programma basisdienstverlening is een positief resultaat van € 304.000 en bij overhead een negatief resultaat van € 219.000. Het nadeel bij overhead en voordeel bij het programma basisdienstverlening is voornamelijk ontstaan doordat bij het opstellen van de begroting bepaalde functies die de BBV voorschrijft niet tot overhead zijn gealloceerd maar toegerekend zijn aan het programma basisdienstverlening. Deze ommissie is aan het licht gekomen bij het opstellen van de Jaarrekening. Per saldo is er een positief resultaat van € 85.000 dit wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere netto contante waarde.
219	N	Totaal resultaat overhead

Bedrag heffing VPB

Ferm Werk stelt zich op het standpunt dat Openbaar lichaam Ferm Werk niet vennootschapsbelastingplichtig is, omdat er geen winsttoegmerk is. Er is sprake van een situatie van structurele verliezen. De Belastingdienst heeft bevestigd dat, zolang deze situatie van structurele verliezen voortduurt, er geen aangifte vennootschapsbelasting wordt uitgereikt. Indien deze situatie wijzigt moet Ferm Werk zelf verzoeken om de uitreiking van een aangifte vennootschapsbelasting.

Paragrafen

De volgende paragrafen zijn niet van toepassing bij Ferm Werk en daarom niet opgenomen in het jaarverslag: lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover GR Ferm Werk beschikt om niet begrote kosten te dekken. De algemene reserve ultimo 2021 bedraagt € 74.603,00. Gegeven de afspraken die in de GR zijn gemaakt, met betrekking tot een eventueel nadelig saldo, is de weerstandscapaciteit van Ferm Werk optimaal.

In de in 2017 gewijzigde GR luiden deze afspraken als volgt:

1. Batige en nadelige saldi ten opzichte van de begroting, zoals blijkt uit de jaarrekening, worden met de deelnemers verrekend op de wijze waarop deze kosten in rekening zijn gebracht (conform artikel 24).
2. Het algemeen bestuur kan op voorstel van het dagelijks bestuur afwijken van het bepaalde in het eerste lid en besluiten om een batig saldo op de uitvoeringskosten tot een maximum van 10% van de daarvoor begrote kosten toe te voegen aan de egalisatiereserve van het openbaar lichaam Ferm Werk dan wel een nadelig saldo hieraan te onttrekken.

Inventarisatie van de risico's

We onderscheiden hierbij risico's van aanmerkelijke materiële waarde die niet kunnen worden voorzien. Risico's die wel kunnen worden voorzien zijn opgenomen op de balans.

Voor Ferm Werk is het financiële risico in principe nihil, omdat in de GR is opgenomen dat de gemeenten die deelnemen in Ferm Werk alle kosten dragen. Toch worden deze risico's periodiek gevolgd en gerapporteerd aan de directie, bestuur en Raad van Commissarissen. Onderstaand volgen een aantal risico's die wel invloed hebben op de financiën.

Externe invloed op instroom

In het afgelopen jaar hadden we te maken met de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor bleef het aantal uitkeringsgerechtigden tot aan de zomer stijgen. Daarnaast zijn in de Gemeente Woerden en Bodegraven-Reeuwijk fors meer statushouders gevestigd dan waarmee rekening was gehouden in de begroting. Het aantal uitkeringsgerechtigden is hierdoor hoger dan begroot. Dit risico is echter beperkt doordat de baten vanuit het Rijk ook waren toegenomen.

Tegenvallende resultaten taakstelling minimaregelingen

Minimaregelingen en bijzondere bijstand zijn open eindregelingen. Ferm Werk volgt het vastgestelde beleid. Door de groei van het klantenbestand, mede als gevolg van corona en het grotere aantal gevestigde statushouders, is de begroting overschreden.

Financiële onrechtmatigheid

Een risico is het verstrekken van uitkeringen of delen van uitkeringen aan niet-rechthebbenden. Hiervoor is een AO/IC ingericht die deze risico's voorkomt dan wel verkleint. De beheersmaatregelen die Ferm Werk heeft genomen werken.

Cao en wetswijziging

Op wetswijzigingen en cao-verhogingen heeft Ferm Werk geen invloed, maar deze hebben wel direct invloed op de financiën. Zo moesten afgelopen jaar bijvoorbeeld de TOZO en TONK regelingen worden uitgevoerd.

Privacy en informatiebeveiliging

Ferm Werk beheert veel persoonsgebonden en privacygevoelige gegevens die veelvuldig moeten worden uitgewisseld met de gemeenten of inwoners. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld, waarbij in toenemende mate gebruik zal worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling, is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect. Het financiële risico is dat er data gelekt wordt en er hoge boetes worden opgelegd.

Ferm Werk maakt gebruik van de ICT-afdeling van de gemeente Woerden en is daarbij afhankelijk van de beveiliging die zij heeft gerealiseerd. Ferm Werk heeft om deze reden een ISAE-2 verklaring gevraagd, waarin verklaard wordt dat de gemeente Woerden voldoet aan alle eisen aangaande informatiebeveiliging. In 2021 is deze verklaring nog afgegeven.

Kengetallen

Onderstaand een overzicht met de kengetallen.

Verslagjaar 2021	verloop van de kengetallen		
	verslag 2020	begroting 2021	verslag 2021
Kengetallen			
netto schuldquote	4,44%	5,61%	5,07%
netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-0,16%	-0,22%	-0,18%
solvabiliteitsrisico	0,56%	1,39%	1,01%
structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%

De netto schuldquote geeft inzicht in de hoogte van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De gecorrigeerde netto schuldquote houdt daarnaast nog rekening met de doorgeleende gelden aan deelnemingen of verbonden partijen.

De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het balanstotaal. De solvabiliteit is laag te noemen. Dit is het gevolg van de keuze van het bestuur van Ferm Werk om geen resultaten toe te voegen aan het eigen vermogen.

Gegeven de afspraken die in de GR zijn gemaakt met betrekking tot een batig of nadelig saldo (art. 26 lid 1) is de financiële situatie gezond te noemen.

Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen zijn n.v.t. voor Ferm Werk.

In de begroting 2021-2024 wordt € 100.000,- per begrotingsjaar aan onvoorziene lasten begroot (programma basisdienstverlening). We gaan ervan uit dat er structureel een bedrag nodig is om de organisatie bewegingsruimte te bieden en om aanpassingen mogelijk te maken.

Paragraaf financiering

Kredietrisico

Conform de wet Fido dienen uitzettingen uit hoofde van de treasury-taak te worden verricht conform de bepalingen van het verplicht schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. Het kredietrisico dat hiermee samenhangt, is gelijk aan het risico op de Nederlandse staat.

Kredietverlening uit hoofde van publieke taak

Ferm Werk heeft een lening verstrekt aan Ferm Werk N.V. De lening is op 6 december 2017 verstrekt met een looptijd van tien jaar, daarom eindigend op 6 december 2027. De over de lening verschuldigde rente bedraagt 1,13%. De rentebate bedraagt in het boekjaar 2021 € 22.600,00. Gedurende de looptijd is de lening aflossingsvrij. Geldnemer is te allen tijde bevoegd om tussentijds boetevrij af te lossen.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet is een door de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting aangehouden. De omvang van de kasgeldlimiet is voor Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld op 8,2%. Zie ook het overzicht hieronder, waarin ook de renterisiconorm (volgens dezelfde wet Fido) is opgenomen.

Boekjaar 2021 - kasgeldlimiet en renterisiconorm				
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk	verschil	analyse
Omvang kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	0,00%	
in een bedrag	2.879	2.879		
Omvang vlottende korte schuld opgenomen gelden korter dan 1 jaar schuld in rekening-courant gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	3.325	5.278	1.953	Hoger bevoorschotting i.v.m. TOZO + TONK. Lasten vallen lager uit.
vlottende middelen, contanten in kas, tegoeden in rekening -courant, overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	3.000	4.671	1.671	hogere schuld aan gemeenten a.g.v. lagere lasten
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	325	607	282	
Toegestane kasgeldlimiet	2.879	2.879		
ruimte(+) c.q. overschrijding (-)	2.554	2.272	-282	
Basisgegevens renterisiconorm				
renteherzieningen op leningen o/g betaalde aflossingen	0	0	0	
rente risico (1+2)	0	0		
Begrotingstotaal 2021	35.114	35.114		
het bij min. regeling vastgestelde %	20%	20%		
Renterisiconorm	7.023	7.023	0	
Toets renterisiconorm				
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	7.023	7.023	0	

Renterisico

De renterisiconorm houdt in dat de leningen waarvoor in dat jaar het rentepercentage wordt herzien of opnieuw afgesloten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renteherziening of een nieuwe lening o/g is niet van toepassing in 2021.

Per 6 december 2017 is een lening opgenomen van € 2.000.000,- met een looptijd van tien jaar, tegen een jaarlijkse rente van 1,13%. In 2021 zijn er geen leningen opgenomen.

De totale rentelast met betrekking tot de BNG-lening bedraagt in het boekjaar € 22.600,-.

Overzicht renteresultaat 2021	Realisatie	Begroting
bedragen in €	2021	2021
Rente spaarrekeningen	-	-
Rente lening u/g Ferm Werk N.V.	22.600	22.600
	<u>22.600</u>	<u>22.600</u>
Rente leningen o/g	22.600	22.600
Overige rentelasten	122	-
	<u>122</u>	<u>-</u>

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ook in 2021 hadden we nog met de coronacrisis te maken. Dit heeft impact gehad op de hele bedrijfsvoering. Constant schakelen bij besmettingen intern en natuurlijk ook de steeds veranderende coronamaatregelen en richtlijnen vanuit de overheid. Daarnaast speelde ook de een tijdelijke overbruggingsuitkering (TOZO) voor zelfstandigen die daar recht op hadden en de controles die daar uit voortvloeiden. Ook werd de wet tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) uitgevoerd.

Tot medio 2021 steeg het aantal uitkeringsgerechtigden. Daarna is een daling ingezet. Nog steeds is het gemiddeld aantal uitkeringen 12% hoger dan begroot voor 2021.

Naast deze vooral door corona veroorzaakte ontwikkelingen nam de interim directeur, de heer Wierenga afscheid en kregen we vanaf september een nieuwe interim directeur de heer Eggermont. Zij zijn beide bezig geweest met de bestuursopdrachten. Deze bestonden uit het ontmantelen van de NV en stichtingen en er zorg voor dragen dat Ferm Werk vanaf 2022 een officiële gemeenschappelijke regeling zou zijn waarbij ieder personeelslid ook bij de GR in dienst zou zijn. De begroting moest hierop ook aangepast worden.

Planning & Control/Financiën

Naast de oplevering van de kwartaalcijfers, jaarstukken en begroting heeft het team financiën de overgang naar één bedrijf in de financiële administratie aangepast.

Interne beheersing

We hebben in 2021 een integraal IC plan opgeleverd waarin het onderdeel inkomen en bedrijfsvoering samenkwamen.

In 2021 heeft Ferm Werk het gebruik van de orderadministratie verbeterd. Hierdoor is het nu eenvoudiger om vanuit de omzetadministratie vast te stellen of de facturering en verantwoording van de omzet juist is.

Het team kwaliteit is uitgebreid met een senior medewerker kwaliteit en zij hebben vervolgstappen gemaakt om de rechtmatigheid en kwaliteit nog beter te borgen.

Archief

Een trainee informatiemanagement heeft gedurende een half jaar onderzoek verricht bij de afdeling documentaire informatievoorziening (DIV). Hieruit is een aanbevelingsrapport ontstaan om zaken beter te archiveren waardoor het werk efficiënter zal worden, maar we ook voldoen aan de archief en privacywet. Eind 2021 hebben we een KPI rapport ontvangen van de archiefinspecteur waar veel op- en aanmerkingen in stonden waarop het archiefsysteem moet verbeteren. Dit rapport sluit aan bij het onderzoek van de trainee.

Privacy

Organisatie en verantwoording

Ferm Werk heeft in 2021 een professionaliseringsslag ondergaan op het gebied van privacybescherming. Er is een privacy officer (PO) aangesteld, het privacyregister is bijgewerkt en het management heeft een plan van aanpak vastgesteld voor het oplossen van de openstaande privacy issues die door de FG zijn aangekaart en uit de nulmeting van de nieuwe PO naar voren zijn gekomen. Daarnaast beschikt de organisatie over privacy ambassadeurs die een eerste lijn ondersteunende rol vervullen binnen de eigen teams en die vanuit de organisatie de privacy officer voorzien van informatie die nodig is voor advisering van het management.

Verder is in 2021 een voorschot op de awarenesscampagne genomen middels een maandelijks mail vanaf november, posters en een helaas afgelaste kerstpubquiz. Sinds de start van de awarenesscampagne is vast te stellen dat PIV meer gevonden wordt voor kleine vragen rondom privacy, zoals het opslaan van bepaalde documenten in Alfresco, het kunnen herkennen van datalekken en vragen over het uitwisselen van gegevens met externe partijen.

In het derde kwartaal van 2021 heeft de nieuwbenoemde CISO een nulmeting op de informatiebeveiliging laten uitvoeren, waarmee het management inzicht heeft gekregen in de kwetsbaarheden/ risico's die zij loopt ook op het terrein van verwerking van persoonsgegevens. De aanbevelingen die uit de Rapportage naar aanleiding van de nulmeting zijn gedaan, zijn door het managementteam overgenomen en verwerkt in het eerdergenoemde plan van aanpak.

Door deze professionaliseringsslag is Ferm Werk beter in staat zich te verantwoorden over de handhaving van de beginselen van het verwerken van persoonsgegevens, zoals omschreven in artikel 5, lid 1 van de Algemene verordening gegevensbescherming

Datalekken

In 2021 zijn bij de FG 14 beveiligingsincidenten gemeld, waarvan er 13 gekwalificeerd zijn als datalek.

Uit de analyse blijkt dat het voornamelijk gaat om menselijke fouten; niet goed opletten. De medewerkers zijn zich bewust van de consequenties van hun handelen.

Datum	Melding AP	Melding betrokkene	Inbreuk beveiliging	Afhandeling
01-02-21	Nee	Ja	Ja	Binnen de termijn
25-03-21	Nee	Nee	Ja	Binnen de termijn
29-04-21	Nee	Nee	Nee	Binnen de termijn
06-04-21	Nee	Nee	Nee	Binnen de termijn
06-05-21	Nee	Ja	Nee	Binnen de termijn
15-06-21	Nee	Ja	Ja	Binnen de termijn
08-11-21	Nee	Nee	Ja	Buiten de termijn
18-11-21	Nee	Nee	Ja	Binnen de termijn
26-11-21	Nee	Nee	Nee	Buiten de termijn
13-12-21	Ja	Ja	Nee	Binnen de termijn
23-12-21	Nee	Nee	Ja	Binnen de termijn
29-12-21	Ja	Nee	Ja	Binnen de termijn
30-12-21	Ja	Nog niet	Nee	Binnen de termijn

Transparantie en rechten van de betrokkene

Informatieplicht

Ferm Werk moet aan personen over wie zij persoonsgegevens vastlegt bekend maken dat van zij van hen persoonsgegevens verwerkt op het moment van de vastlegging. Ten aanzien van medewerkers is dat op logische wijze ingebouwd in het proces van werving, selectie en arbeidsovereenkomst.

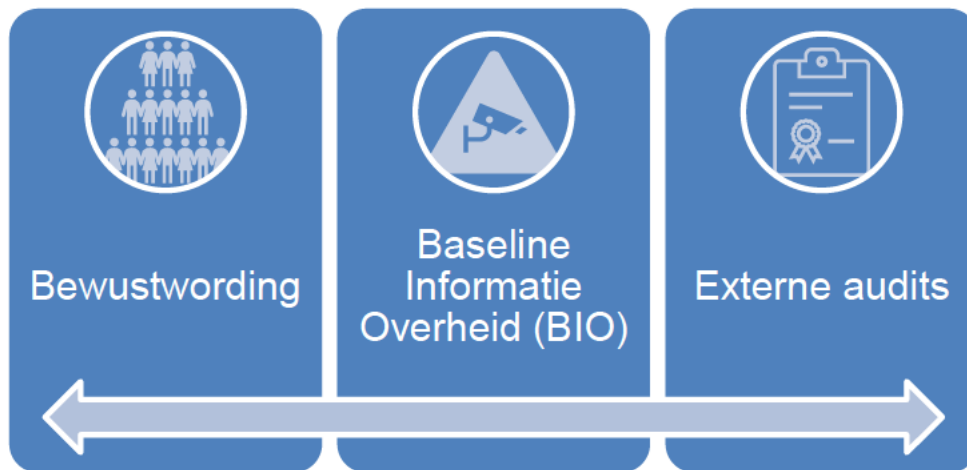
In de onderzoeksperiode zijn geen verzoeken ingediend.

Ferm Werk heeft in 2021 geen ingrijpende wijzigingen in bedrijfsprocessen doorgevoerd of nieuwe technologieën geïmplementeerd op basis waarvan het noodzakelijk zou zijn om een dat protection impact assessment uit te voeren.

Met ingang van 1 januari 2022 zal Ferm Werk de nieuwe Wet inburgering namens de opdracht gevende gemeenten gaan uitvoeren. Op de verwerking van persoonsgegevens die met de uitvoering van deze wet gepaard gaan, is eind 2021 gestart met een DPIA die op 1 januari 2022 nog niet was afgerond.

Informatiebeveiliging

1. Bewustwording: er is vanuit team PIV ingezet op het vergroten van de bewustwording binnen Ferm Werk.
2. BIO: er wordt periodiek getoetst op basis van de BIO-richtlijnen. Hierop wordt door het MT geprioriteerd welke aandachtspunten opgepakt worden.
3. Externe audits: voor DigiD en Suwinet wordt jaarlijks een audit uitgevoerd. Ferm Werk voldoet aan alle punten. De resultaten worden gedeeld met de gemeenten.

Informatie en automatisering

Er is een begin gemaakt in het opstellen van een herziene dienstverleningsovereenkomst met onze leverancier op ICT gebied, gemeente Woerden. We zijn al een aantal jaren in gesprek met de gemeente Woerden over de betrouwbaarheid van de IC-systemen om geen beveiligings-, en continuïteitsrisico te lopen. Over het jaar 2021 heeft gemeente Woerden nu een ISAE type 2 certificaat afgegeven waarin staat dat ze voldoende beheersmaatregelen hebben om een betrouwbare IT-leverancier te zijn.

Personeel en Organisatie/Facilitair

Algemeen

Het jaar 2021 stond helaas ook weer voor een deel in het teken van Covid. De Covid werkgroep werd aangestuurd vanuit P&O. Deze werkgroep kwam tweewekelijks bijeen om de situatie bij Ferm Werk door te nemen en noodzakelijke acties te ondernemen.

Verder is de aandacht uitgegaan naar onderstaande onderwerpen.

Cao Aan de Slag

Per 1 juli 2021 is de cao Aan de Slag in werking getreden voor de Nieuw Beschut medewerkers. Wij hebben deze cao geïmplementeerd. Dat houdt in dat de functies van de Nieuw Beschut medewerkers zijn gewaardeerd, alle medewerkers in persoonlijke gesprekken hebben geïnformeerd over deze cao en het personeelsinformatiesysteem (Workforce) hebben ingericht.

Governance

Het tweede half jaar hebben we veel werk gehad aan het aanpassen van de governance. Stichting Facilitaire Dienstverlening en Ferm Werk NV werden per 01-01-2022 opgeheven. Dat betekent dat alle medewerkers uit de SFD per 01-01-2022 in dienst treden van de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk.

De medewerkers die een arbeidsovereenkomst hadden in Ferm Werk NV zouden ook naar de GR Ferm Werk gaan, maar dit bleek helaas nog niet mogelijk. Deze medewerkers hebben een per 01-01-2022 een dienstverband in Stichting De Wissel gekregen.

Om dit te realiseren moest een aantal dingen gebeuren. Ten eerste moesten arbeidsovereenkomsten van de medewerkers van de SFD en de Nieuw Beschut medewerkers aangepast worden. Maar ook de inrichting van het personeelsinformatiesysteem moest wijzigen. Voor de medewerkers van de SFD is de overstap naar Pensioenfonds ABP geregeld met daarbij een extra verzekering voor het partner- en wezenpensioen. Dit laatste traject was zeer arbeidsintensief.

Medewerkersbelevingsonderzoek

In januari 2021 heeft Effectory een medewerkersbelevingsonderzoek voor ons uitgevoerd. De respons was onder staf en leiding 78,5% en onder WSW- en Nieuw Beschut medewerkers 57,1%.

Belangrijkste verbeterpunten bij staf en leiding:

- Communicatie
- Efficiency
- Werkdruk

Belangrijkste verbeterpunten bij WSW en Nieuw Beschut:

- Samenwerken met collega's.
- Achter het beleid van Ferm Werk staan.

Per afdeling is een actieplan gemaakt voor het oppakken van de verbeterpunten.

Ontwikkelen medewerkers

Voor een aantal trainingen en met name de intervisiebijeenkomsten was fysiek bij elkaar komen gewenst/noodzakelijk. Door Covid was dit moeilijk te realiseren.

Diverse (groepen) medewerkers hebben de noodzakelijke (wettelijke) trainingen en individuele opleidingen/cursussen gevolgd. Voor medewerkers in de Wsw en Nieuw Beschut is het traject start-werk-blijf veilig (veilig werken) opnieuw opgestart.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim vraagt constante aandacht. Waar we vorige jaren voornamelijk een hoog kort frequent verzuim hadden zien we in 2021 dat vooral het langdurig verzuim toegenomen is.

We zien diverse oorzaken voor het ziekteverzuim. Covid is hier ook een onderdeel van. Daarnaast speelt voor de Wsw groep speelt het ouder wordende personeelsbestand een rol (de chronische aandoeningen nemen toe).

Samen met de arbodienst en de leidinggevenden sturen we constant op het verzuim. De sociaal medisch teams per afdeling dragen goed bij aan deze sturing.

Kwaliteit-Arbeidsomstandigheden-Milieu

Iedere medewerker moet kunnen rekenen op een veilige en gezonde werkomgeving. Ferm Werk heeft daarom eind 2021 het dienstverband voor de KAM-coördinator uitgebreid naar 32 uur per week. Het dienstverband van 12 uur was niet voldoende; daarmee voldeden we niet aan de vereiste wet- en regelgeving en liepen dus risico.

Met de urenuitbreiding kan de KAM-coördinator het KAM-zorgsysteem verder opzetten, beheersen en verbeteren. De KAM-coördinator stelt jaarlijks een KAM jaarplan op en zorgt dat de actiepunten uit de RI&E uitgevoerd worden en organiseert de BHV.

Hybride werken

Het verplichte thuiswerken tijdens Covid zal ook na Covid deels blijven bestaan. Dat heeft vele voordelen, maar Ferm Werk is hier nog niet op ingericht. Zo zullen de kantoorinrichting en de technische infrastructuur aangepast moeten worden. Daarom is er een werkgroep Hybride Werken opgericht, die geleid wordt vanuit P&O en KAM. In 2021 zijn zij gestart met het maken van een plan om hybride werken mogelijk te maken. Dat plan zal in 2022 gereed zijn.

Digitalisering personeelsdossiers

In 2021 is de digitalisering van de personeelsdossiers afgerond.

Facilitair

In 2021 hebben we aangekondigd per 01-01-2022 te gaan stoppen met het personenvervoer. Ferm Werk haalt dagelijks ca. 30 medewerkers op van huis en brengt deze medewerkers aan het eind van de werkdag weer naar huis. De kosten van deze voorziening zijn onevenredig hoog en de bemensing van de busjes is een heel groot probleem.

Eind 2021 bleek dat niet alle deelnemers aan het personenvervoer een andere oplossing voor het woon-werk verkeer hadden kunnen vinden. Daarom zijn we voor deze medewerkers nog doorgegaan met het vervoer en zijn we voor hen andere mogelijkheden aan het onderzoeken.

Beleidsindicatoren

In het kader van de BBV is verplicht gesteld dat maatschappelijke effecten in de programma's onderdeel uitmaken van de begroting. Hiervoor zijn beleidsindicatoren opgesteld. Voor het programma Bestuur en Ondersteuning zijn dit de volgende indicatoren:

Naam indicator	Eenheid
Formatie	FTE per 1000 inwoners
Bezetting	FTE per 1000 inwoners
Apparaatskosten	Kosten per inwoner
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen
Overhead	% van totale lasten

Deze beleidsindicatoren waren nog niet opgenomen in de begroting, maar wij willen ze wel verantwoorden in het jaarverslag. Voor Ferm Werk, waarin vier gemeenten deelnemen, geven de indicatoren op basis van het aantal inwoners geen beeld dat recht doet aan waarvoor de beleidsindicatoren in het leven zijn geroepen. Om toch tegemoet te komen aan de vraag hoe deze indicatoren eruit zien, hebben wij ervoor gekozen om de formatie, bezetting en apparaatskosten in absolute getallen op te nemen voor de basis dienstverlening.

Dit geeft het volgende beeld:

Naam indicator	Eenheid	Waarde x 1.000 en in €
Formatie	FTE 2021	101,48
Bezetting	FTE bezetting per 1-1-2021	104,37
Apparaatskosten	Totale lasten uitvoeringskosten basisdienstverlening	10.222
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	6,4% 655
Overhead	% van totale lasten	2,62%

Paragraaf verbonden partijen

GR Ferm Werk is enig aandeelhouder van Ferm Werk N.V., eveneens gevestigd aan de Carrosserieweg 1 te Woerden. Ferm Werk N.V. is in de gemeenschappelijke regeling aangewezen als uitvoeringsvennootschap van Openbaar lichaam Ferm Werk.

Ferm Werk N.V. was in 2021 in een groep verbonden met de volgende juridische entiteiten (die eenzelfde doel nastreven):

- Stichting Facilitaire Dienstverlening (SFD), gevestigd te Woerden. De activiteiten van SFD bestaan uitsluitend uit het detacheren van menskracht bij Ferm Werk N.V.
- Stichting De Wissel, gevestigd te Woerden. Deze stichting is werkgever voor gesubsidieerde arbeid (anders dan in het kader van de WSW) ten behoeve van de deelnemende gemeenten.

De voornaamste activiteiten van Ferm Werk N.V. en haar groepsmaatschappijen zijn gericht op het bieden van aangepast werk aan degenen die in dienst zijn van Openbaar lichaam Ferm Werk of werkzaam zijn in het kader van de uitvoering van andere regelingen.

Het eigen vermogen (groepsvermogen) van Ferm Werk N.V. bedraagt € 5.842 (ongewijzigd ten opzichte van 2020).

De omvang van het vreemd vermogen was € 3.133.395,- per ultimo 2020. De omvang van het vreemd vermogen bedraagt ultimo 2021 € 3.321.471,-. Dit bedrag is inclusief een langlopende lening van GR Ferm Werk van € 2.000.000,-.

Inventarisatie van onvoorziene risico's van aanmerkelijke materiële waarde die niet kunnen worden voorzien

Bij de verbonden partijen zijn geen risico's van aanzienlijke materiele waarde geïnventariseerd voor de financiële positie van de GR Ferm Werk.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021 (voor bestemming resultaat)

ACTIVA	31-dec 2021	31-dec 2020
Vaste activa	€	€
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking aan deelneming	5.842	5.842
Lening aan deelneming	2.000.000	2.000.000
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	679.190	634.190
	<hr/>	<hr/>
Totaal vaste activa	<u>2.685.032</u>	<u>2.640.032</u>
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	632.005	53.230
Uitzettingen in 's rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.723.587	9.754.494
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	
Overige vorderingen	688.868	847.498
	<hr/>	<hr/>
	3.044.461	10.655.222
Liquide middelen	39.603	72.816
Overlopende activa	35.058	28.198
	<hr/>	<hr/>
Totaal vlottende activa	<u>3.119.121</u>	<u>10.756.236</u>
	<hr/>	<hr/>
Totaal generaal	<u>5.804.153</u>	<u>13.396.268</u>

PASSIVA

	31-dec 2021 €	31-dec 2020 €
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	74.603	74.603
bestemmingsreserve 2019	-	-
Gerealiseerd resultaat	0	-
	<hr/>	<hr/>
totaal eigen vermogen	74.603	74.603
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	-	-
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
onderhandse leningen binnenlandse banken en ov. Financiële instellingen	2.000.000	2.000.000
	<hr/>	<hr/>
Totaal vaste passiva	<u>2.074.603</u>	<u>2.074.603</u>
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Rc Ferm Werk nv	1.444.820	1.095.466
Schulden aan openbare lichamen	1.561.363	9.771.255
Overige schulden	720.132	448.411
	<hr/>	<hr/>
	3.726.315	11.315.132
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.235	6.533
	<hr/>	<hr/>
Totaal vlottende passiva	<u>3.729.550</u>	<u>11.321.665</u>
	<hr/>	<hr/>
Totaal generaal	<u>5.804.153</u>	<u>13.396.268</u>
	<hr/>	<hr/>
Bedrag aan gerantstellingen	<u> </u>	<u> </u>

Overzicht van baten en lasten over 2021

Overzicht baten en lasten	realisatie 2021	begroting 2021			begroting 2021
bedragen x 1.000 en in €			Wijziging kleine geldstroom	Wijziging grote geldstroom	na wijziging
Baten					
Programma basisdienstverlening	37.072	34.080	203	3.158	37.441
Programma aanvullende dienstverlening	1.055	1.034			1.034
Algemene dekkingsmiddelen	0	0			0
Overhead	0	0			0
Heffing VPB	0	0			0
Bedrag onvoorzien	0	0			0
Saldo van baten	38.127	35.114	203	3.158	38.475
Lasten					
Programma basisdienstverlening	36.072	33.188	203	3.158	36.549
Programma aanvullende dienstverlening	999	1.011			1.011
Algemene dekkingsmiddelen	0	0			0
Overhead	1.057	815			815
Heffing VPB	0	0			0
Bedrag onvoorzien	0	100			100
Saldo van lasten	38.127	35.114	203	3.158	38.475
Saldo baten en lasten					
Programma basisdienstverlening	1.001	892			892
Programma aanvullende dienstverlening	56	23			23
Algemene dekkingsmiddelen	0	0			0
Overhead	-1.057	-815			-815
Heffing VPB	0	0			0
Bedrag onvoorzien	0	-100			-100
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma basisdienst verlening	0	0	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma aanvullende dienstverlening	0	0	0	0	0
Resultaat	0	0	0	0	0

Er is in 2021 een gewijzigde begroting vastgesteld.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Groepsverhoudingen

De aandelen van Ferm Werk NV zijn voor 100% eigendom van Openbaar lichaam Ferm Werk.

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor waardering

Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Financiële vaste activa

De deelneming wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Indien noodzakelijk wordt op de lening een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor het risico dat vorderingen niet inbaar zijn, wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de ouderdom van de vordering per balansdatum en de geschatte inningskansen. Er is sprake van een zekere mate van schattingonzekerheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn de passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

De voorziening bestaat uit het op balansdatum bestaand risico ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden, uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient wel een verplichting te worden opgenomen.

Belastingen

Ferm Werk stelt zich op het standpunt dat Openbaar lichaam Ferm Werk niet vennootschapsbelastingplichtig is, omdat er geen winstoogmerk is. Er is sprake van een situatie van structurele verliezen. De Belastingdienst heeft bevestigd dat zolang deze situatie van structurele verliezen voortduurt er geen aangifte vennootschapsbelasting wordt uitgereikt. Indien deze situatie wijzigt, moet Ferm Werk zelf verzoeken om de uitreiking van een aangifte vennootschapsbelasting.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelneming	%	Aandeel in geplaatst kapitaal	Waardering 2021	Waardering 2020
		€	€	€
Ferm Werk N.V., Woerden	100	45.378	5.842	5.842

De verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde van Ferm Werk N.V. bedraagt ongewijzigd € 5.842.

Lening aan deelneming	2021 €	2020 €
Ferm Werk N.V.	2.000.000	2.000.000

De lening is op 6 december 2017 verstrekt met een looptijd van 10 jaar, daarom eindigend op 6 december 2027. De over de lening verschuldigde rente bedraagt 1,13%. De rentebate bedraagt in het boekjaar € 22.600,-. Gedurende de looptijd is de lening aflossingsvrij. Geldnemer is te allen tijde bevoegd om tussentijds boetevrij af te lossen.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2021 €	2020 €
Verstrekt BBZ bedrijfskrediet	168.900	201.700
Verstrekt krediethypotheek PW	236.090	250.790
TOZO Bedrijfskrediet	274.200	181.700
	<u>679.190</u>	<u>634.190</u>

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2021 €	2020 €
Uitzettingen in 's rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.723.587	9.754.494

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden tijdelijk overtollig geld bij het Ministerie van Financiën moeten parkeren. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen, mag een bepaald bedrag buiten de schatkist worden aangehouden.

Dit zogenoemde drempelbedrag geldt gemiddeld over een kwartaal en bedraagt voor Ferm Werk voor het eerste halfjaar van 2021 € 263.355,- en voor het tweede halfjaar van 2021 € 1.000.000,-. Onderstaande tabel laat zien hoe het gebruik van het drempelbedrag is per kwartaal.

Het gebruik van het drempelbedrag is inclusief bij Ferm Werk N.V. aangehouden middelen, die niet strikt noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering van de N.V. De voor de bedrijfsvoering van de N.V. aangehouden middelen bedragen gemiddeld niet meer dan € 190.000,-.

Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2021					
(1)	Drempelbedrag	263		1000	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	186	207	183	144
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	78	57	817	856
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Overige vorderingen	31-dec 2021 €	31-dec 2020 €
Vorderingen op debiteuren		
bijstandverlening	652.710	647.110
Verstreckte voorschotten	27.734	35.585
	<u>680.444</u>	<u>682.695</u>
Loonheffing	-	122.133
Lage inkomensvoordeel (LIV)	-	-
Rente spaardeposito's	-	-
Overige vorderingen	2.469	42.670
	<u><u>682.913</u></u>	<u><u>847.498</u></u>

Onderstaand een specificatie van de vorderingen op debiteuren Bijstandverlening per gemeente.

verslagjaar 2021	Totaal €	Gemeente Woerden €	Gemeente B'graven- R'wijk €	Gemeente Montfoort €	Gemeente Oudewater €
Nominale vordering	3.289.580	1.879.958	1.059.215	178.723	171.684
Af: voorziening	-	-	-	-	-
	<u>1.957.680</u>	<u>1.189.558</u>	<u>-580.815</u>	<u>109.523</u>	<u>-77.784</u>
gewaardeerde vordering	1.331.900	690.400	478.400	69.200	93.900
Overb. naar financiële vaste activa:					
BBZ bedrijfskrediet	-168.900	-75.100	-85.000	-8.800	-
Krediethypotheek PW	-236.090	-73.650	-113.240	-	-49.200
TOZO Bedrijfskrediet	-274.200	-130.500	-114.200	-20.600	-8.900
	<u>-679.190</u>	<u>-279.250</u>	<u>-312.440</u>	<u>-29.400</u>	<u>-58.100</u>
	<u>652.710</u>	<u>411.150</u>	<u>165.960</u>	<u>39.800</u>	<u>35.800</u>

Overlopende activa	31-dec 2021	31-dec 2020
	€	€
Vooruitbet. kosten	21.338	12.822
Fiets- privé project	13.720	15.376
	<u>35.058</u>	<u>28.198</u>

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden; deze staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Vaste passiva

Eigen vermogen	31-dec 2021	31-dec 2020
	€	€
Algemene reserve	74.603	74.603
Bestemmingsreserve	-	-
Totaal eigen vermogen	<u>74.603</u>	<u>74.603</u>

De algemene reserve is gevormd bij de overname van activiteiten van de gemeentelijke stichting Milieukompas en bedraagt vanaf 2001 ongewijzigd € 74.603,-.

Bestemmingsreserve	Verloop in 2021	Verloop in 2020
	€	€
Stand op 1 januari	-	190.000
dotatie	-	-
onttrekking	-	-
vrijval	-	190.000
Stand op 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	2021	2020
	€	€
Leningen o/g BNG Bank	<u>2.000.000</u>	<u>2.000.000</u>

Per 6 december 2017 is een lening opgenomen van € 2.000.000,- met een looptijd van 10 jaar, tegen een jaarlijkse rente van 1,13%. In 2021 zijn er geen leningen opgenomen.
De totale rentelast met betrekking tot de BNG -lening bedraagt in het boekjaar € 22.600,-.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vlottende passiva

	31-dec 2021	31-dec 2020
	€	€
Schulden aan openbare lichamen		
Deelnemende gemeenten	3.113.004	9.771.255
Overige gemeenten	-	-
	<u>3.113.004</u>	<u>9.771.255</u>

	31-dec 2021	31-dec 2020
	€	€
Overige schulden		
Omzetbelasting	23.073	116.371
Loonheffing	162.816	0
Uitkeringen PW en Bijzondere bijstand	201.212	243.039
Crediteuren	259.461	7.827
Overige schulden	73.570	81.173
	<u>720.132</u>	<u>448.411</u>

	31-dec 2021	31-dec 2020
	€	€
Overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld	-	-
Netto loon	1.687	4.985
Rente	1.548	1.548
	<u>3.235</u>	<u>6.533</u>

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Kredietfaciliteit

GR Ferm Werk heeft een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de BNG Bank ter hoogte van maximaal € 250.000,-. Per balansdatum wordt hiervan € 0,- benut.

Garantstellingen

GR Ferm Werk is hoofdelijk medeschuldenaar voor het krediet in rekening-courant bij de Rabobank op naam van Ferm Werk N.V. De kredietlimiet bedraagt € 100.000,-. Per balansdatum wordt de kredietfaciliteit niet benut.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

De fiscale eenheid voor de omzetbelasting bestaat uit de volgende rechtspersonen: Ferm Werk N.V., Stichting De Wissel, Stichting Facilitaire Dienstverlening en GR Ferm Werk. Op grond hiervan is GR Ferm Werk mede hoofdelijk aansprakelijk voor de eventueel hieruit voortvloeiende verplichtingen.

Jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde, verplichtingen van een vergelijkbaar volume

Per ultimo 2021 bedroeg de schuld uit hoofde van vakantiegeld en –dagen € 760.300,- (2020: € 824.412,-)

Opgebouwde rechten vakantietoelage voor uitkeringsgerechtigden.

Per ultimo 2021 is er voor een bedrag van € 322.400,- aan vakantietoelage opgebouwd door uitkeringsgerechtigden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gevolgen Oekraïne crisis en energiecrisis

Al enige tijd lopen de energieprijzen op. Dit heeft te maken met de enorme vraag naar gas. Door de onverwachte snelle economische groei na het opheffen van de coronamaatregelen is de vraag naar vooral aardgas enorm gestegen.

Daarnaast is op 24 februari in Oekraïne oorlog uitgebroken met Rusland. Rusland is een grote leverancier van gas. De hogere gasprijs die hierdoor is ontstaan, raakt de economie hard, omdat de helft van de elektriciteit in Nederland wordt opgewekt uit gas. Dit werkt in allerlei zaken door. Boodschappen worden duurder, energienota's worden hoger, benzine wordt duurder enz. Naast de stijgende energieprijzen zal de oorlog ook impact hebben op de graanprijzen. Dit werkt ook in veel prijzen door.

Impact op bedrijfsvoering

Het kabinet heeft al aangekondigd dat huishoudens in 2022 een korting zullen krijgen op hun stijgende energierekening. Deze regeling zal door Ferm Werk uitgevoerd gaan worden. Daarnaast verwachten wij meer problematiek van inwoners met een laag inkomen en hierdoor een toename van de hulpvraag.

De omstandigheden hiervoor omschreven zijn onze verwachtingen met de kennis van heden. Deze omstandigheden zijn nog steeds omgeven met grote onzekerheden met betrekking tot de uiteindelijke impact van deze beide crisissen op zowel de samenleving als de economie. Het is daarom ook redelijkerwijs niet mogelijk om de toekomstige effecten in te schatten.

Het bovenstaande in ogenschouw nemende, zien wij geen reden om te twijfelen aan de continuïteit van Ferm Werk, hebben de jaarrekening op basis daarvan opgemaakt en achten de ingenomen schattingen in de jaarrekening nog steeds passend.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2021

Analyse van en toelichting op begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Overzicht baten en lasten gewijzigde begroting 2021			
bedragen x 1.000 en in €	Baten	Lasten	Saldo
Programma basisdienstverlening	37.441	36.549	892
Programma aanvullende dienstverlening	1.034	1.011	23
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	815	-815
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	100	-100
Saldo van baten en lasten	38.475	38.475	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma basisdienst verlening	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma aanvullende dienstverlening	0	0	0
Resultaat	38.475	38.475	0

Overzicht baten en lasten realisatie 2021			
bedragen x 1.000 en in €	Baten	Lasten	Saldo
Programma basisdienstverlening	37.072	36.072	1.001
Programma aanvullende dienstverlening	1.055	999	56
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	1.057	-1.057
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Saldo van baten en lasten	38.127	38.127	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma basisdienst verlening	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma aanvullende dienstverlening	0	0	0
Resultaat	38.127	38.127	0

Afwijkingen realisatie van gewijzigde begroting 2021			
bedragen x 1.000 en in €	Baten	Lasten	Saldo
Programma basisdienstverlening	-369	-477	109
Programma aanvullende dienstverlening	21	-12	33
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	242	-242
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	-100	100
Saldo van baten en lasten	-347	-347	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma basisdienst verlening	0	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves programma aanvullende dienstverlening	0	0	0
Resultaat	-347	-347	0

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Overzicht afwijkingen in de begroting Ferm Werk					
bedragen in € x 1.000	Realisatie	Begroting 2021	Begroting 2021		Vershil
			gewijzigd	nominatief	in %
grote geldstroom	30.099	27.091	30.249	151	1%
kleine geldstroom	6.974	6.988	7.191	218	3%
	37.072	34.080	37.440	368	1%
aanvullende dienstverlening	1.055	1.034	1.034	-21	-2%
Totaal Ferm Werk	38.127	35.114	38.475	347	1%

Het dagelijks bestuur beoordeelt de resterende verwachte kostenoverschrijding in de basis dienstverlening in kwartaalrapportages 1, 2 en 3 vooral als een autonome ontwikkeling (uitstroom uit de uitkering van inwoners en verhoging rijksbijdragen BUIG en WSW).

Naar aanleiding van de 3^e kwartaalrapportage is een begrotingswijziging opgesteld.

Toelichting op Programma Basisdienstverlening en Aanvullende dienstverlening

In het programma Basisdienstverlening zijn in 2021 zowel lagere lasten als lagere baten gerealiseerd. Omdat lagere lasten in de realisatie rechtstreeks verwerkt worden in de afrekening met de gemeente over 2021, leiden de meeste lagere lasten direct tot hetzelfde bedrag aan lagere baten. Slechts bij een klein aantal posten bestaat er een verschil. Uiteindelijk is een groter deel van de lasten bij de overhead verantwoord dan in de begroting geraamd is.

Inkomensregelingen:	pagina 8
Begeleiden participatie:	pagina 9
Arbeidsparticipatie:	pagina 11
Aanvullende dienstverlening:	pagina 12
Overhead:	pagina 13

Toelichting op Algemene dekkingsmiddelen

N.v.t.

Toelichting op Heffing VPB

Ferm Werk stelt zich op het standpunt dat openbaar lichaam Ferm Werk niet vennootschapsbelasting plichtig is omdat er geen winstoogmerk is. Er is sprake van een situatie van structurele verliezen. De Belastingdienst heeft bevestigd dat er geen aangifte vennootschapsbelasting wordt uitgereikt zolang deze situatie van structurele verliezen voortduurt. Indien deze situatie wijzigt, moet Ferm Werk zelf verzoeken om de uitreiking van een aangifte vennootschapsbelasting.

Toelichting op de Toevoegingen en onttrekkingen reserves

In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen aan reserves gerealiseerd.

Overzicht van en toelichting op gebruik van geraamd bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2021 is een bedrag opgenomen van € 100.000,- voor onvoorzien. Dit bedrag is niet aangewend.

Overzicht incidentele baten en lasten

Verslagjaar 2021	Overzicht incidentele baten en lasten
bedragen x 1.000 en in €	realisatie 2021
Saldo baten en lasten	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	0
Begrotingssaldo na bestemming	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	2.905
Structureel begrotingssaldo	0

Het saldo incidentele baten en lasten is in zijn geheel toe te schrijven aan TOZO en TONK.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen of onttrekkingen aan reserves geweest in 2021.

Toelichting wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	B.F. Drost	S. Wierenga
Functiegegevens	Directeur secretaris	Directeur secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/03 – 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,28
Dienstbetrekking?	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.520	58.994
Beloningen betaalbaar op termijn	21.675	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>140.195</i>	<i>58.994</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	58.994
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	140.195	58.994
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	B.F. Drost	S. Wierenga
Functiegegevens	Directeur secretaris	Directeur secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	Zie tabel 1b
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.357	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.386	
<i>Subtotaal</i>	<i>137.742</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	
Bezoldiging	137.742	

Gegevens 2021				
bedragen x € 1	S. Wierenga		G. Eggermont	
Functiegegevens	Interim Adjunct Directeur		Interim Adjunct Directeur	
Kalenderjaar	2021	2020	2021	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 28/02	01/03 – 31/12	01/08 – 31/12	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	10	5	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	139	531	644	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199	€ 193	€ 199	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand	42.000	242.000	138.500	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	130.144		128.156	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	21.795	79.650	82.044	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	101.445		82.044	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	101.445		82.044	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.	

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
G. Becht	Voorzitter AB en DB
O. Wagner	Lid AB en DB
I. Nieuwenhuizen	Lid AB en DB
Y. Koster-Dreese	Lid AB en DB
J.I.M. Duindam	Lid AB en DB
M. van Noort	Lid AB
E.M. Oliwkiewicz-Borsboom	Lid AB
M. Andriessen	Lid AB
K. de Bruijn	Lid AB

Tabellen 1c, 1e, 1f, 1g en 2: deze categorieën waren over 2021 niet van toepassing.

Tabel 3: Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht baten per taakveld	Realisatie 2021		
	programma basis dienstverlening	programma aanvullende dienstverlening	totaal taakveld
Bedragen x 1.000 en in €			
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	23.857	989	24.846
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	9.730	23	9.753
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	3.485	2	3.487
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	0	41	41
Taakveld 0.4 Overhead	0	0	0
Taakveld 0.5 Treasury	0	0	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
Taakveld 0.9 Heffing VPB	0	0	0
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	0	0	0
Totaal baten	37.072	1.055	38.127

Overzicht lasten per taakveld	Realisatie 2021		
	programma basis dienstverlening	programma aanvullende dienstverlening	totaal taakveld
Bedragen x 1.000 en in €			
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	23.333	973	24.306
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	9.418	19	9.436
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	3.321	2	3.323
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	0	5	5
Taakveld 0.4 Overhead	1.057	56	1.113
Taakveld 0.5 Treasury	0	0	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
Taakveld 0.9 Heffing VPB	0	0	0
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	0	0	0
Totaal lasten	37.128	1.055	38.184

Overzicht saldo per taakveld	Realisatie 2021		
	programma basis dienstverlening	programma aanvullende dienstverlening	totaal taakveld
Bedragen x 1.000 en in €			
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	525	16	540
Taakveld 6.4 Begeleide Participatie	313	4	317
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	164	0	164
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	0	36	36
Taakveld 0.4 Overhead	-1.057	-56	-1.113
Taakveld 0.5 Treasury	0	0	0
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
Taakveld 0.9 Heffing VPB	0	0	0
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	-56	0	-56

SiSa bijlagen

G2B Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 deel openbaar lichaam 2021

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/01	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
		Het openbaar lichaam	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/02	1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		de gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/03	1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
1	060335	Gemeente Montfoort	€ 1.377.434	€ 21.506	€ 83.710	€ 3.661	€ 33.260	€ 15.501	€ 15.501
2	060589	Gemeente Oudewater	€ 1.185.772	€ 40.992	€ 79.996	€ 0	€ 0	€ 4.502	€ 4.502
3	060632	Gemeente Woerden	€ 7.937.906	€ 164.728	€ 560.605	€ 73.588	€ 73.588	€ 53.941	€ 53.941
4	061901	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 4.409.173	€ 91.467	€ 247.890	€ 7.068	€ 7.068		
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/04	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/05	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (evensonderhoud) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (evensonderhoud) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)		
1	060335	Gemeente Montfoort	€ 0	€ 11.338	€ 36	€ 0	€ 0		
2	060589	Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3	060632	Gemeente Woerden	€ 0	€ 107.368	€ 13.978	€ 0	€ 0		
4	061901	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 74.053	€ 1.755	€ 0	€ 0		
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/06	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/07	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)		
1	060335	Gemeente Montfoort	€ 131.255	€ 0	€ 4.438	€ 829	€ 829		
2	060589	Gemeente Oudewater	€ 37.485	€ 0	€ 10.954	€ 58	€ 58		
3	060632	Gemeente Woerden	€ 333.021	€ 0	€ 247.737	€ 15.462	€ 15.462		
4	061901	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 265.228	€ 0	€ 43.559	€ 14.863	€ 14.863		

G3B Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel openbaar lichaam 2021

SZW	G3B	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) deel Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)					
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is					
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/01	Aard controle R Indicator: G3B/02	Aard controle R Indicator: G3B/03	Aard controle R Indicator: G3B/04	Aard controle R Indicator: G3B/05	Aard controle R Indicator: G3B/06
1	060335	Gemeente Montfoort	€ 0	€ 0	€ 3.967	€ 0	€ 0
2	060589	Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	060632	Gemeente Woerden	€ 52.414	€ 900	€ 6.993	€ 0	€ 0
4	061901	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 39.147	€ 11.400	€ 19.026	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Gederrfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederrfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederrfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in/	Gederrfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T)
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/07	Aard controle R Indicator: G3B/08	Aard controle R Indicator: G3B/09	Aard controle R Indicator: G3B/10	Aard controle R Indicator: G3B/11	Aard controle R Indicator: G3B/12
1	060335	Gemeente Montfoort	€ 5.280	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	060589	Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	060632	Gemeente Woerden	€ 1.350	€ 4.172	€ 7.700	€ 0	€ 0
4	061901	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 7.432	€ 7.252	€ 320	€ 0	€ 0

Op basis van deze SiSa-verantwoording wordt door Het Rijk de vergoeding voor de BBZ op basis van de declaratieregeling bepaald. Ferm Werk adviseert de gemeenten om de bijdrage voor de kredietverstrekking o.b.v. de BBZ niet rechtstreeks in de exploitatie te boeken maar op te nemen op de balans. Het betreft immers een op termijn aan Het Rijk terug te betalen bedrag.

G4B Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) deel openbaar lichaam 2021

SZW	G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _deel openbaar lichaam 2021 (Sisa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/02	Aard controle R Indicator: G4B/03	Aard controle R Indicator: G4B/04	Aard controle R Indicator: G4B/05	Aard controle R Indicator: G4B/06
			1 060335 Gemeente Montfoort	Tozo1	€0	€0	€18.626	€0
			2 060335 Gemeente Montfoort	Tozo2	€0	€0	€237	€0
			3 060335 Gemeente Montfoort	Tozo3	€143.092	€5.000	€3.151	€815
			4 060335 Gemeente Montfoort	Tozo4	€95.128	€0	€0	€0
			5 060335 Gemeente Montfoort	Tozo5	€54.141	€11.814	€919	€0
			6 060589 Gemeente Oudewater	Tozo1	€0	€0	€4.025	€0
			7 060589 Gemeente Oudewater	Tozo2	€0	€1.000	€1.031	€2.000
			8 060589 Gemeente Oudewater	Tozo3	€151.525	€1.600	€5.647	€3.200
			9 060589 Gemeente Oudewater	Tozo4	€62.640	€0	€0	€0
			10 060589 Gemeente Oudewater	Tozo5	€23.036	€0	€747	€0
			11 060632 Gemeente Woerden	Tozo1	€6.945	€5.000	€37.306	€9.224
			12 060632 Gemeente Woerden	Tozo2	€5.202	€200	€637	€323
			13 060632 Gemeente Woerden	Tozo3	€740.377	€40.000	€10.985	€3.954
			14 060632 Gemeente Woerden	Tozo4	€392.569	€20.314	€431	€1.539
			15 060632 Gemeente Woerden	Tozo5	€228.081	€9.250	€2.021	€0
			16 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo1	€0	€14.157	€10.153	€8.630
			17 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo2	€0	€9.200	€0	€8.198
			18 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo3	€432.800	€55.157	€10.428	€1.972
			19 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo4	€214.675	€12.600	€12.040	€0
			20 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo5	€116.905	€0	€1.157	€0

Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1, 2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)
Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/08	Aard controle R Indicator: G4B/09	Aard controle R Indicator: G4B/10	Aard controle R Indicator: G4B/11
In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen				In euro's Waarde in hele euro's invullen
1 060335 Gemeente Montfoort	Tozo1	€ 0	0	0
2 060335 Gemeente Montfoort	Tozo2	€ 0	0	0
3 060335 Gemeente Montfoort	Tozo3	€ 2.092	22	2
4 060335 Gemeente Montfoort	Tozo4	€ 0	29	1
5 060335 Gemeente Montfoort	Tozo5	€ 5.908	15	2
6 060589 Gemeente Oudewater	Tozo1	€ 0	0	0
7 060589 Gemeente Oudewater	Tozo2	€ 0	0	0
8 060589 Gemeente Oudewater	Tozo3	€ 0	29	1
9 060589 Gemeente Oudewater	Tozo4	€ 0	0	0
10 060589 Gemeente Oudewater	Tozo5	€ 0	8	0
11 060632 Gemeente Woerden	Tozo1	€ 0	0	0
12 060632 Gemeente Woerden	Tozo2	€ 0	0	0
13 060632 Gemeente Woerden	Tozo3	€ 17.900	141	9
14 060632 Gemeente Woerden	Tozo4	€ 9.400	123	4
15 060632 Gemeente Woerden	Tozo5	€ 4.600	71	1
16 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo1	€ 2.300	0	1
17 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo2	€ 200	0	0
18 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo3	€ 34.700	86	15
19 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo4	€ 8.300	61	3
20 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	Tozo5	€ 0	35	2
Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Levensonderhoud - Gedeerde baten die voortvloeden uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T), als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud	Kapitaalverstrekkingen - Gedeerde baten die voortvloeden uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T	
In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Hier wordt alleen het geheel van de Tozo ingevuld in 2021 (Tozo 1 tot en met 5)	Hier wordt alleen het geheel van de Tozo ingevuld in 2021 (Tozo 1 tot en met 5)	Hier wordt alleen het geheel van de Tozo ingevuld in 2021 (Tozo 1 tot en met 5)	
Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/12	Aard controle R Indicator: G4B/13	Aard controle D2 Indicator: G4B/14	Aard controle R Indicator: G4B/15	
1 060335 Gemeente Montfoort	€ 1.546	€ 1.754	€ 0	
6 060589 Gemeente Oudewater	€ 437	€ 0	€ 0	
11 060632 Gemeente Woerden	€ 7.762	€ 11.975	€ 0	
16 061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 8.172	€ 0	€ 8.000	

G12B Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire deel openbaar lichaam 2021

SZW	G12B	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (Sisa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van die reanellin dat in (jaar T) door	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12B/01	Aard controle R Indicator: G12B/02	Aard controle R Indicator: G12B/03
	1	060335 Gemeente Montfoort	€ 0	€ 0	€ 0
	2	060589 Gemeente Oudewater	€ 0	€ 0	€ 0
	3	060632 Gemeente Woerden	€ 0	€ 0	€ 0
	4	061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 0	€ 0

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (verder: Ferm Werk) op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid dat op 5 november 2020 ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de Sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2018 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Ferm Werk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 381.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen rapporteren die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid dat op 5 november 2020 ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2018, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

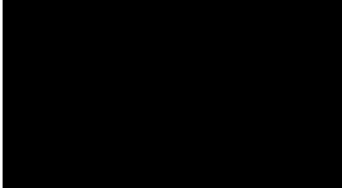
omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

 s B.V.

Para :

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk (verder: Ferm Werk) op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid dat op 5 november 2020 ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de Sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2018 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Ferm Werk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 381.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen rapporteren die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid dat op 5 november 2020 ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2018, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 19 mei 2022

Publiek Belang Accountants B.V.

Was getekend: drs. M.E. Dubbelman RA